

జమీన్ రైతు

"ZAMIN RYOT"

A Telugu Weekly Voice of Ryots & Zamin Ryots

ప్రతి శుక్రవారము ప్రకటింపబడును

సంపుటం 4

సంచిక 24

నెల్లూరు - 23-8-35 - శుక్రవారము

స॥ చందా 4-0-0.

వ్యాఖ్యలు - నిమగ్నము:

చెట్టుచెడుకాలానికి

కుక్కముంటిపెంచెలు.

మద్రాసు నగరమునా కాంగ్రెసు పేరుతో మాయమౌతున్నారంటే, నగర ప్రతినిధులను మురిసేకాల్చేకేవల జప్తి సభ్యులు రాజేంద్ర బాలుగారికి స్వాగతం ఇవ్వరాదని తిరుగొట్టారు. నూతనమైనది అలిగి కన్నులు మూసుకుంటే, నూతన ప్రకాశానికి లోటు కలుగుతుందా. అన్ని చోట్లా అదృశ్యమైన మద్రాసు కాసనసభా, కాల్చేకేవల లండు బిడ్డపోయినను, కంపు మాత్రమే అవశ్యమై యున్నందుకు కంగవనే!

దీనిభావమేమి తిరుమలేశ!

తిరుగా పత్రికా కాసనం విజృంభించడం ప్రారంభం అయింది. నియమాలు తప్పి పత్రికాధికారులు వ్రాడడం గడ్డు. దొరతనంవారి నిత్య కృత్యాల్లో ఒకటి గమక కాసనాన్ని చలామణిలో వుంచువారిని అనుకోడం నిజం గాదోమ. గానీ, ఇటీవలేనే, ఇండియాన్స్ కాసనంగావడం అన్ని రాష్ట్రాల్లో గలగల పత్రికాధికారులవద్ద నుండి ధరావర్తులు కోరడం చిత్రాల్లో చిత్రం నూటికి తొంబయి తొమ్మిది పత్రికలు ఒకే కృష్ణా విమర్శనా సేరంచేయడం, ఈ కాకతాళియాన్ని ఏ మందా!

సయాంబియ్యం.

రైతాంగాన్ని కలవరపరచిన సయాంబియ్యము మీద బయలుదేరిన తీవ్రావోధనా ఫలితంగా దొరతనంవారుపన్ను విధించారు. ఇప్పుడు అలియం దిగుమతి పూర్ణానుష్ఠానమైంది. కారణాలు అడిగితే ప్రధానామాత్యుడు ఒక అర్థంచెప్పాడు. అర్థం సభ్యుడు మరొకవిధంగా అర్థంచేసుకొన్నాడు. రోగియేమైపోయినా కేసుమాత్రం చాలా యింటరెస్టింగుగానేవుంది. విచేతనాస్థమైన మూడూ యిలాంటి చుట్టూనే దొరతనంవారు ప్రయోగిస్తే తాగుంటుందంటారు రైతుజనలు. దాని విజయఫలితములకు పండితులెట్టి అర్థము చేసుకొన్నా బిడ్డరైతులకనవసరం.

పత్రికా రచయితలు

చింతామణిగారు పత్రికారచయితల బాధల గురించి భూసగ్రుచ్చినట్లు వాదించారు. పత్రికలు ప్రస్తుత భారతదేశ వాతావరణములో పడే అగచాట్లన్నీ వింటూవుంటే, గుండె నీరై పోతుంది. దొరతనమువారి కఠిన దృష్టిపాతము

Good - - Printing

Need not cost more than Bad - often the latter costs more.

So Why not go in for GOOD PRINTING the sort that breathes Energy, Excellence, Efficiency - - - - -

- The Sort That's Done by:

THE ZAMIN RYOT PRESS, GANDHI CHOWK, NELLORE.

ఒక వంక ఖద్దరగా రుణిపిస్తావుంటే, ప్రభావ్యదయము ప్రబోధము లేనందున, వార్తా వాచులకు నిరుత్సాహము కలుగ జేయడం గోరుచుట్టుకు రోకటిపోతే, రణరంగమున దేశము నకు ఆత్మార్పణము గావించు యుద్ధభటుని పక్షిత్త భగ్యమునుమించిన భగ్యము వార్తావచులదని అన్న అతిశయోక్తి గానేరదు. అర్థము, శరీరము, విజ్ఞానము, బాధ్యత సర్వస్వమును మహాత్మాత్వహృదయమేకీరకు వార్తావాచులు సమర్పించుకొంటున్న, భరతవర్షమున కష్టమునకు దగిన ఫలితము లేకపోయేగాక, నిరాదరణ నెదుర్కొనుట ఏటి కెదురీత గదా!

అదును-అవసరము.

కలకత్తా పోలీసు కమిషనరు ఎ. డి. గార్డల్ దొరగారు పోలీసు దళమును హెచ్చరించుచూ, వారు ప్రజలయెడ వహించవలసిన ధర్మముల గూర్చి, నూచనలు గావించెను. కొంతకాలమునుండి ఒక బంగాళమునండేగాక, ఆఖిలభారత వర్షమునందును పట్టిమయెడ నిరాదరణమును, తిరస్కార భావమును, పోలీసుదళములు గన్నరుచుట సామాన్యమయినది. కాసనోల్లంఘన కాలమున వారి కొనగబడిన సర్వ స్వాతంత్ర్యములను సకల విధములను దుర్వినియోగపరచి, ప్రజల సానుభూతిని గోల్పోవుటయేగాక, ఆధికారుల పను వినుగు గల్పించి రవక తప్పదు. గార్డను దొరగారు, పోలీసులు తాము ప్రజలకు యజమానులు గామనియును, సేవకులనియును గమనించుట ముఖ్య విషయమని నూచించుచున్నారు. ప్రతి ఇకొప్పెత్తరును వానివై అధికారియును తన తమ దళముల సత్వవర్తనకు జవాబుదారి వహించవలయునని 7-10-35, పోలీసు కాంగ్రెస్

వ్యాదయ పరవర్తము జరిగినచో ప్రజలకు వారి యెడ సానుభూతి వెంటనే కలుగగలదు. గార్డను గారి సలహాలు మన రాజధానివారును అనుసరింతురని విశ్వసించవలసి యున్నది.

వెనుకకు మరలుదు.

మహాత్ముని వాక్యము లమోఘములు. గాంధీ గారు గ్రామపునర్నిర్మాణ శిఖము పూరించు లోపలనే ఇండియా దొరతనమువారు ముందంజ వేసు సాగిన్నారు. రాష్ట్రాధికారులు గ్రామముల వంకరు మరలుడని హెచ్చరించుచున్నారు. విశ్వ విద్యాలయములందు పట్టభద్రుల కడ సందేశము ప్రసాదించబడుచున్నది. సకల వైభవములకును పట్టుకొమ్మయును, సుఖ జీవనమునకు పునాదియగు ధియసాఫిరీ సాసయిటి అధ్యక్షులు ఆరండేలు గారును, గ్రామజీవనముగూర్చి హెచ్చరించిరి. యువకులు ఆలవించిన వెనుకబడగలరు. కనులు తెరుచుట అవసరము. ముందంజవేయు వానికే విజయము సులభసాధ్యము.

యుద్ధ ఘోషము.

నానారాష్ట్ర సంఘ కృషి విఫలమగునట్లు నూచనలు శుద్ధమయి లగుచున్నవి. ఇటలీ తన కనుకూలమగు మరీచ్చార్ము జరుగుతున్న తన సభ్యత్వమును బాతి సమితుండి వదలుకొను నని యును వివరమవుచున్నది. మానవజాతిని యుద్ధ భూతమునుండి కాపాడగల శక్తిలున్నవించవు కాబోలు. సర్వేశ్వరుడు మామనకు బిడ్డన లేజ యును కష్టపరం పరలను పెంపొందించుకో కొనగి జాడు గాబోలు. వివిధ జాతులవారును గావించు ప్రళయ ప్రయత్నములును, కాంతి సందేశము

లదృశ్యములగుటయును సామాన్యకాంక్ష శ్వేత జాతులందు దిగదినప్రవర్తనాన మగుటయును, చైత సంతకములగు కృష్ణ భూకంపములకన్న, భయంకరా కృశలను వహించుచున్నది. పాపానల జ్వాలా జాలమునుండి కాంతితత్వము వెలువడగలదేమో.

కాంతి యంతముగ ఇటలీతో సమాధాన పడుటకు సర్వప్రయత్నములు జరుగుచుండినను, అలిసినియాయందు యుద్ధ ప్రయత్నములు చురుకుగానే జరుగుచున్నవి. వైనికదళములు వెరిగి పోవుచున్నవి. ప్రతి అలిసినియా పౌరుడును మాతృదేశ సంతకము తన రక్తమును భారతో యుటకు సంసిద్ధుడగుచున్నాడు. అలిసినియా లోని ఇతర ప్రభుత్వ పౌరులకు రాబోవు విఫలము గూర్చి హెచ్చరిక చేయబడినది. స్వాతంత్ర్యము నకు పోరాడు అలిసినియా పౌరుని యెడసానుభూతి ఎవరందుదు?

ప్యారిస్ నగరమునందు విఫలమైన దేశత్రయ సమావేశములో అలిసినియాభావిచిత్ర విషయము గాకుండా, ఆస్త్రికాలో బ్రిటునుదేశమో, ఇటలీ దేశమో, ప్రాముఖ్యస్థానము వహించవలసిన విషయం చర్చించుట, విఫలమయినట్లు ధ్వనివచ్చుచున్నది. బాతి సమితియందు పరిష్కారము పూర్ణమేనని సర్వాంగీకృతముగ నున్నది. ఈ సందర్భములో అలిసినియా సమస్య అఖిలదేశ సమస్య కావచ్చుననియుహించుటలో పొరతాటులేదు. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములోనూడా యుద్ధకలకము జనించే అవకాశాలు కలుగక తప్పదని ఆంతర్జాతీయ సమస్యసంవిధానములో వివరించుచున్నది.

నెల్లూరు కమిషనరు.

జమీందార్ల జప్తిను పరిపాలనా రుచిజాపిస్తున్నాడు మహానుభావుడు చార్లీలింగ్. కమిషనరు నిర్ణయించుకోకుండా నోటికే కేవల చేబాడు నెల్లూరు మునిసిపాలిటికి. యా 28 రోజులుగా పరిపాలనస్థితినిపోయింది. తీరాలు భిత్తులు లేక తూటికీ నీళ్లకు అల్లుతుకున్నారని బాధ. ఎట్టేటు వాళ్లకు 7 మాసాల తీరాలు ముట్టమన్నా లంచాల కామప్రసాద చీపురుంది కాబట్టి దిగులులేదు. పిరికాలాటి కరుమారేసి! పెండ్లికొడుకు నిర్ణయించి పెండ్లిమాదిరుంది మామోక్కలి దొరవారి ఉత్తరపు. దినదిన నెల్లూరు కెట్టుల పోప్టాగింబు, పత్రికల కేటెలు ఆశ్వ ప్రియన్నాడు కమిషనరు దర్శనానికి. యానెలా ఖరు కయినా కేలుకుంగో తేదో!

మనం ఏం చేయాలి?

ప్రస్తుత పరిస్థితులు

రాజకీయమాంద్యం ఏర్పడింది

(వారాధ్యక్షావగాహ)

బాత్తుగా చప్పుబడింది దేశం. కారం అనేది వశించిందా కాంగ్రెసు నాయకుల్లో అనిపిస్తోంది. ప్రస్తుత పరిస్థితులు చాలా నిమిత్తాన జరిగిందా ఉన్నాయి ఎవనిచూచినా మోకాళ్ళమీద మోచేతులానించుకోని తలలు వచ్చి కొని పాట్లు పడుతున్నారు. సాధారణ ప్రజలకి స్వరాజ్యం రాదనే అనుమానం కలుగుతున్నది. యెక్కడచూచినా తొట్టిస్తానని వాళ్ళ చప్పుడిమెతుకుతప్ప వగ్రగాకనిపించటంలా. అంతా అప్రసవ్యాసానికిడిగుతున్నారు. ప్రభుత్వం మరదారుణంగా ప్రవర్తిస్తోంది. పట్టుమని పదిముక్కలు మాట్లాడేదానికి లేదు. కాని తలమీద కలుపెట్టడానికి భయపెట్టోంది. కాలు కదల్చడానికి గుండెలు రావటంలేదు. నోటికితాళంబడ్డది. చేతులకి సంకల్ప బడ్డాయి. కాళ్ళకి బండలు బడ్డాయి. బాహ్యపరిస్థితులీలా ఉంటే ఇంకనాయకుల్లో ఒకరికొకరికి శ్రుతికలువటంలా. ఒకరు ఏటికంటే ఇంకొకరు వడ్డుకంటున్నారు. కొందరు రయితులంటే మరికొందరు కార్మికులంటారు. సత్యాగ్రహం ప్రారంభిద్దామంటే సత్తువలేని సత్యమూర్తులు మూలుగుతారు. నడుములు సడలినయి పట్టుదల తగ్గిపోతోంది ఆర్థిక మాంద్యంతోనే ఎక్కడచాచక్కడ ఆవురుమన్నారు. దానికితోడ్పడింది ఈనాటి రాజకీయ మాంద్యం. యీలానే కొంతకాలం జరిగితే స్వరాజ్యం రాకపోగా ఆలుపోలులే కుండా ఆరె. పాతాళానికి ఆగిపోతాం. తలెత్తడానికి ఆశలుండవు. రేపోమా తలంటబోతున్నారు ఏడేళ్ళపర్యంతం పుతా లేనవైలాల్తో. ఈ సమయంలోనే దేశం అంతా కాస్త బద్ధం వదిలించుకోని కార్యక్రమాన్ని ఆలోచించాలి. కాని ఇప్పటివరకున్నా ఏం చేయాలో ఎవరికీ అతుపట్టలేదు.

జి.వి. స్వీకారం.

సత్యమూర్తుగారు పదవులు కావాలి, ఉద్యోగాలు స్వీకరించాలి, లేకుంటే ఇప్పుడు చేసిందంతా నిర్వహించడం అంటూ అందరినీ మాత్రం పదవులకోసం ఎగతాళింపబడుతున్నారు. కామమంత్రిలైతే బాత్తుగా మత్తెక్కిపోతుండేమో అని భయంగా ఉంది అందరికీ. కాంగ్రెసువారు కూడా ఇలా పదవివ్యామోహంలో పడి, ఏదోస్వార్థపరులయిన సత్యమూర్తుల

మాటలకు లొంగిపోవే, యీనాటి జన్మను పట్టంకన్న ఏం గొప్ప? అనే ప్రశ్నలనేక మందిపేస్తున్నారు. కాని కాంగ్రెసు ఎంత చెడ్డా యీ జన్మను పట్టం, లిబరలు పట్టం మొదలయిన పాటికన్న ఎన్నో రేట్లుననుం. కోరలు పీకి పారేసి, పాములకన్నా హీనం గా ఉండబోతున్నారు మమంత్రిలు రాబోయే రాజ్యాంగ నిర్మాణంలో. ఆవగింజంతే అధికారం అయినా ఉండదు. ఏం చేయకలుగుతారు? కేవలం మత్రాల వల్ల స్వరాజ్యం రాదని గ్రహించాలి. గ్రహించాక రోడ్లో సాధనం ఎమో ఆలోచించాలి. దాన్ని ఈ శాసన రూపేణా చేసే ఆందోళన జతపర్చాలి. అందితే జాట్లూ అందకపోతే కాట్లూ ఆనేదానికన్న రెండు పట్టుకుంటే అలకంగా అవతలెట్టొచ్చు అధికారంలో ఉన్నారంటే ఉన్నాడం ఆవరించటం చాలా తేలిక. ఎంత కాంగ్రెసువారైనా పెథవ మానవ చాంచల్యం సహజం కాదంటే బ్రహ్మత్వేనను పుట్టుకొన్నదాంట్లో అబద్ధంకనుపించదు. అంతా గాంధీలా ఆందమైన దొరసాను వెంటబడితే దొంగతనంగా ఇట్లు మార్పు కుంటూ తప్పించుకు తీరగటానికి. అందుకనే పాపం కాంగ్రెసు, పార్టీలకి వెళ్లటానికి జుకే శాసనబద్ధం ఉన్నట్లు, టీపీఎల్ఎని బహిష్కరించారు.

ఇంత కొన్నా కొంచెం గట్టినిబంధనలు కావాలి ఉద్యోగాలు స్వీకరించటం ఆరంభించితే. అందుకనే ఇంకో ముఖా కూడా కావాలి.

క్రొత్తయవాదలు.

ఇంక రెండో ముతానారున్నారు. డాక్టరు పట్టాభి, శీతారామరాస్త్రిగార్ల రకం. ఉద్యోగాలు వద్ద, ముక్కుమూసుకొని తపస్సుచేస్తామంటారు. శాస్త్రీగారికి ఆశ్రమంలో వమృతం. ఎన్ని పోతూన్నా సరే ఎంతవద్దం వచ్చినా సరే. పట్టాభిగారు గాంధీగారు ఏం చేయమంటే అది చేద్దామంటారు. వీరికి ఆశ్రమాల్లో వమృతం అట్టే ఉన్నట్టు కన్పించదు. ఏనాటికైనా సత్యాగ్రహం వల్లనే స్వరాజ్యము సంప్రాప్తం కావాలంటారు. అంచేతనే వ్యక్తి శాసనోల్లంఘనం అనేసరికి గాంధీగారు, డాక్టరుగారు వెంటనే ఆచరించారు. వీరికి కట్టిబిడ్డ వమృతం. కాని ఈమధ్య వీరికి బాత్తుగా ఆచరించేందుకు కార్యక్రమమే కనుపించటంలా. అంచేత

కాబోలు గాంధీగారి గృహపరిశ్రమ, భిక్షు ఉద్యమంలో నిమగ్నులయ్యాడు. వీరికి మొదటి కాంగ్రెసు పక్షానికి ఎంతో భేదం ఉంది.

రైతులు.

కాంగ్రెసు వార్లోనే కొందరు రయితులంట్లో అంటూ పోలికే వేస్తున్నారు. వీరికల్లా రైతే కాంగ్రెసు. వీరి ప్రచారం అంతా రైతు సాగునిర్మాణం, జమీందారీ పద్ధతి ఉద్వాసన, మొదలై పడి. కాంగ్రెసు రైతుల గోపలకు విచారించి సేవచేయాలంటారు. వారి కనిసపు కోర్కెలను సమకూర్చుటానికి ప్రయత్నించాలి కాంగ్రెసువారికి ప్రత్యేక చౌరీ నిధ్యం ఇవ్వాలి వారి ప్రతినిధుల్ని కాంగ్రెసు తరపున ఎన్నికల్లో నిలబెట్టాలి వారికి కొన్ని స్థానాలు ఉంచేయాలి. జమీందారులకు స్వస్తి చెప్పాలి. ప్రభుత్వం, రైతుల మధ్య మరో మధ్యవర్తి ఉండకూడదు. రైతుల కష్టసుఖాల్ని విచారించి రైతాంగ అభ్యుదయం కోరకు పాటు పడాలంటారు ఈ కాంగ్రెసులో ఉన్న రయితు నాయకులు. రైతే కాంగ్రెసు, కాంగ్రెసే రైతుగా మార్చేయాలని వీరి ప్రచారం.

కూరీలు.

ఇన్నీ ఈలా ఉంటే మామూలీల సంగతేమిటంటారు కార్మిక నాయకులు. రష్యాలో స్వరాజ్యం వచ్చింది కూలీల ద్వారానే అంటారు. కూలీల రాజ్యస్థాపనమే స్వరాజ్య స్థాపనంటారు కూలీలు కులాసాగా ఉంటేనే దేశం బాగు పడుతుందంటు. మాకనిసపు హక్కులు ఇచ్చేయండి మార్కోరాటం వ్యక్తిగతం కాదు, మేమే దేశం, దేశమేమే అంటారు. మా సంఘాల్ని, ఉద్ధరించాలంటారు. మాకు సహాయం చేయమంటారు వీరు.

సాంఘిక వాదలు.

మార్కోరాటం బ్రిటిషు ప్రభుత్వంతో ఒకటితోనే కాదు; మనదేశంలో ఉన్న పూజీవాదులతో కూడా. పూజీవాదుల వెత్తనాన్ని అంతరింపచేసి ధనికత త్వన్ని పాపద్రోలాలి, కార్మిక కర్షక రాజ్యం స్థాపన చేయాలి, కాంగ్రెసు అంతా అందుకు పని చేయాలంటారు.

విప్లవకారులు.

అడ్డం వచ్చినవారినల్లా హత మొనరించి తేనేగాని స్వరాజ్యం రాదంటారు. సత్యాగ్రహంతో సాధించలేమంటారు. రాజ్యవ్యం ద్వారానే మోక్షం సద్ధించాలంటారు మనదేశానికి విప్లవం రావాలి

మన పనేంటి?

ఈలా ఉన్నయి ప్రస్తుతం మనదేశంలో పరిస్థితులు, కాని మనమీదేయాలి?

ఉచిత చికిత్స
శ్రీ వ్యాధులకు - గ నేరియాకు

శ్రీ వ్యాధులు, శుభ వ్యాధులు, వాని వలన గిగిన శిశువులు గండమాలాను అనుభవించుచున్నందున అనుభవమునై చికిత్స వ్యాధి ఎంత తీవ్రముగ పున్నను సరే. పంతుంగి సుబ్రహ్మణ్యశర్మ, ఆర్థికోట వెల్లూరు.


చర్మ సంహారిణి

చర్మము, శిశువులకు, గ నేరియా భగవంతులు (లూటీలు), శుభ వ్యాధులు తప్పక గుణ మిచ్చును. ఇంజక్షన్ ఆవనసరము.

40 కో.ల మందు రు 5-0-0
20 కో.ల మందు రు 3-0-0

టి. వేణుగోపాలయ్య, చర్మ సంహారిణి డి.పి., యం. వి. ఆగ్రహారం. నెల్లూరు.

పండ్లు కట్టబడును.
డా. క. రే
యం. కె. కోరాగారి
దంత చికిత్సాలయము,
ట్రంకు రోడ్డు, నెల్లూరు.



ఆహారమును బాగుగా నవలందు! శిశు శక్తి పెంపొందించుకొనుడు! ఆరోగ్యమును పొందుము! చెడిన, భూడిన దంతములను పూర్తిగాగాని విడి విడిగా ఒక్కొక్కటిగాగాని కట్టిచుకొని, సాం దర్యమును పొందుము. యువకులగుండు!

సాందర్యమే సౌఖ్యము.

దంముల సెట్టు గ్యారంటీ ఉపయోగము. దంతములను, విశుద్ధత సంబంధించిన అన్ని వ్యాధులూ మానవలక్షణాన్ని చికిత్సపొందుము. చాక్లెట్లు సులభము. అందరకు అనుబాటుగా నుండును.

రైతులందరినీ, కూలీలందరినీ కాంగ్రెసులో చేర్చాలి. కాంగ్రెసువారు ఉద్యోగాలు స్వీకరించాలి కార్మిక కర్షకులకు సహాయం చేసి కష్టాల్నించి గట్టిపాటుగా వారేగదా ప్రజలు. కాని ఉద్యోగం లోపడి ఒడలు మర్చిపోకుండా ఉంటానీ, మరికొంత ఆందోళన ఆవసరం అన్ని వైపులుంచి జరిపితేగాని జయం సమకూరదు. విప్లవం వల్ల చని అయినా మన దేశంలో ప్రయోజనంలేని ప్రజలు మానసికంగా అంతుకు పనికికారు.

నేటి మార్కెట్ తాలూకా

(P. V. S.)

- నీ: రైతులకు దండిరాజ్యమై యొప్పుగా మార్కెట్ నీవ వాసులుదండర
- ప్రేమించుటకులే శ్రీమంతు జనులచే మార్కెట్ నీవ వాసులుదండర
- మెరుక్కువైచివల పండలేయుట మార్కెట్ నీవ వాసులుదండర
- యేటేటసిరివారు పేటిపంటలచేత మార్కెట్ నీవ వాసులుదండర
- గీ: నీరులుకెన్నెందు మార్కెట్ నీవయందు ముడివి మరెక్క మార్కెట్ నీవయందు
- కొట్టెటా నేడుకొట్టెటా కాలుదాక ముడివేత వాసులయొక్కయిగాద

కొట్టెటాకా శ్రీ మొక్కటిరి జమిందారువారి ఉత్తరఖండములో మిలితమైయున్న తాలూకాలలో నొకటి. దీనియందగ్రామములైన జమిందారి గ్రామములుగాయుండి మార్కెట్ తాలూకాయను వాసులములచే వ్యవసాయపనులయ్యెను. ఇప్పటివరకును జమిందారులు ఉద్యమవాదులైనవల యీతాలూకాయొక్క బాగుగురులంది తెలిసికొన నుద్యుక్తులు గానందున రైతులలోకమునను నీవ్యాయునందు, దానియొక్క నైపుణ్యరూపమును, భూములు, వాటియొక్క రైతులు, వ్యవసాయము తదితరవృత్తులు, జలాధారములు, కంచెలు, ఫారెస్టులు, శివులనూర్లు, చీర్రలు, భరతాస్త్రి, యిద్దిభాలు, ఉద్యానముల దుండగములు- తన్నివారణాపాయములు, మొదలుగాగల సంగతులన్నవి వున్నట్లుగా తెలియజేయవలసింది.

నైపుణ్య న్యాయము:— యీతాలూకా నలుదెసలయందును పెట్టెనికోటలో యన పర్వత పంక్తులచే చుట్టుబడియున్నది. అందుండి ప్రవహించు మన్నేరు, పాలేరు, వేరెల్ల వాగు మొదలగు వాహినులు ప్రజోపయోగములుగాక మున్నటిపాలగుచున్నవి. భూములు కర్మశిలావంతములై బదరికావనముల కాలవాలమై వ్యవసాయములయొక్క లేళ్లున్నవి. కాని సారవంతమైన భూములు బొత్తుగాలేవని చెప్పుటకు సాహసంపను. కేవలము స్వల్పము.

యీతాలూకాయందు మొత్తముగ్రామములు షుమారు 100 యున్నవి. వీటియందు యిటీవల పావగల్ వారు మొక్కటిరివారికి ఋణవిముక్తికోటకు అయ్యుకొనిన పామారు యెట్టెటాగ్రామములనూదా కలసియున్నవి. యిప్పుడుమొత్తముమీద యీతాలూకాయందు లక్షరూప్యము లకు వైస వరుషానము శ్రీరాజాగారికి సాలీన వచ్చుచున్నది.

(2) భూములు—వాటియొక్క తరములు:— భూములు సారసీగవయినను జమిందారు షుమారు 80 సంవత్సరములక్రింద తరంవారిగా నిర్ణయించి ఆప్రకారమే యిప్పటి వరకు శివులనూలు చేసుకొనుచున్నారు. కాని యిక్కడవైరవారిశివులులేవు. మరియు భాగ్యమత్తాయనలేవు. యీక్రింద నుదహరించిన విధముగా తరములుగలవు. మొట్ట గొర్రు 1 కి రు 2 మొదలు 12 వరకు, మాగాణి గొ 1 కి రు 24 మొదలు రు 60 వరకు తోటలు వ ర గా రు, యరుగారు యను భేదములతో గొ 1 కి రు 24 మొదలు 80 వరకుగలవు. ఇవియేగాక వరవడి యనునొకటికలదు. రైతుయొక్క మెట్టభూమిని పట్టాపెట్టకొనియుండి కొన్నిఅరకలతో నేద్యము చేయుచుండును. వైచెప్పిన వరవడి తానుచేయుభూమిమీద గొ 1 కి రు 6 మొదలు 12 వరకు చేయుచును. భూమిలేకపోయిన కొందరికి అరకలుమీద అనగా నేద్యపుపకులమీద వేయబడియున్నది ఇదికేవలము కాసనబద్ధమైన శివుగాక రైతుచెల్లించు దుండగములలో నొకటిగా యున్నది. భాగాయతీ భూములయందు రైతులు స్వంతభుక్తులతో వాని త్రవ్వించుకొని మోటి సహాయముతో తోటపైర్లు అనగా రాగి, సజ్జ వగైరా పైర్లుపండించెదరు. స్వయముగా రైతు, నీటిసప్లయ చేసుకొనుచుండినను వైసవహరించిన హెచ్చుకొట్టులను చెల్లించుచున్నారు. యింత కంటెభారము మరొకటిలేదు.

(2) ప్రజాసంవ్యవసాయము:— యిచ్చుటనివసించువారు నాగరికతయందు వెనుకబడియున్నారు. విద్యాగంధము నీరుగదు. బహిర్ ప్రపంచమునందేమి జరుగుచున్నతో బొత్తుగ తెలియదు. గావునవారికి ప్రజాప్రభుత్వమును, రయితుసమస్యలు, ఎట్టివారినివారు కాసనసభల కంపకలయునను విచక్షణకేవల దుర్గావ్యాము. అట్టిజ్ఞానోదయము నిచ్చువారెవరును ఆప్రాంతమును త్రొంగిదాచి యెరుగరు ప్రజాసాయనలయని భంకరావాయించుకొనువారుగాని, రైతు శ్రేయస్సునే గాక్షించు వారచుని చెప్పకొని కాసనసభ లలంకరించినవారుగాని వారిదివికమందొక సారియెనను విచ్చేసి కష్టముఖములవిచారించుటకు నోరుకోలేదు. డిప్టీకలెక్టర్లువారికి యీతాలూకానుండి వచ్చుఆదాయము హీనముగా నున్నందున, హెచ్చురాబడిగల తాలూకాలకే యెక్కువసౌకర్యముల చేకూర్చవలయునను సిద్ధాంతప్రయోగముల చేతగాబోలు యీతాలూకాయందు ప్రయోగసౌకర్యములుగాని, విద్యాసౌకర్యముగాని, వైద్యసహాయముగాని విరివిగా లేక పోయినను స్వల్పముగానైన బోధనావారును చేయరై. భూసంపన్నములయందుండిన తాలూకాల నుండి బోట్లకువచ్చుమొంట్ల పంటలపడి నెరుక్కొను సహనప్రతిపత్తిగలవారు యిక్కడనుండి పంపబడినదా మేలు చేకూరగలదు. లేక ప్రజాశ్రేయములగలిగి నిరంతర నేడచేయు రైతుబిడ్డ యెన్నుకొనవలయును! ఇప్పుడుండువారు ఏ బిడ్డగాను చేరనందున వారినిగురించి తలచుకున్నాడ వైట్టికము. రైతు వానియొక్క మార్గతగలనే ఆధోగతికాలగు చున్నాడు.

ఇచ్చుట వ్యవసాయమే ప్రధానవృత్తి. ఋతుభేదమువల్లను, వడపాత భేదమువల్లను జలాశీ షుములు లేనందువల్లను, వైర్లుభేదము, మనుషులకలంబించు వృత్తులభేదమునూద కలుగును. యిచ్చుటప్రజలు వ్యవసాయవృత్తి నవలంబించియున్నారు. కాని మాగాణివ్యవసాయము చాల

స్వల్పముగాయున్నది. మెట్టపొలములు కేవలము వర్షాభారముతో పండునవిగావున ఆవాళ్లుపై పండుపంజీక ఫలించుటలేదు. తోటభూములందు వ్యవసాయము గేయవలయునన్ను బావులయందు నీరు చాలినంత యుండవలయునుగా! బావులు షుమారు 5 మెట్లు లేక 6 మెట్లు అనగా 20 లేక 25 మూరలు లోతువరకు త్రవ్వబడినవిగా యున్నవి. అంతలో తు త్రవ్వబడియున్నను పూటస్వల్పముగానుండి ఏవాలగు లేక అయిదడుగుల నీరుగలిగియున్నవి. ఒకరైతుషుమారు 1 గొర్రు పొలము తోటక్రింద సాగుచేయవలయుననిన రెండుబావులాధారముగా గలిగియుండవలయును. నేద్యపుపకులను కేసము రెండుజరలు, ఒక్కొక్కటి రు 400 క్రయముగలవియుండి తీరవలయును. మోటతోటకుటు బొక్కన భరీదు రు 40-0-0 లగును. యెంతోద్రవ్యమును వెచ్చించి బావులు త్రవ్వించుకొని, రు 800 విలువగల యెడ్డులపెట్టి వ్యవసాయముచేసిన య డ ల రైతుసాలీన పండించుటకు 6 పుట్లకంటె మించదు. అవియు రాగులు వగయిరా భాగ్యములు గావున స్వల్పక్రయము వచ్చును. పసిబిడ్డమొదలు చచ్చుముసలవ్యులవరకు నేద్యము చేయవలయును. కాలవవడములు తురిసి మంచికాలముగా యున్నయెడల రయితుయొక్క సాలీన ఆదాయము రు 800 మించదు. వీనితోనేద్యపుఖర్చులు, సంసారఖర్చులు, శివుమొదలగునవి భరించుటకు చాలక ఋణములు జేయవలయును. యింతప్రస్తుత పరిస్థితులలో వారిస్థితి కర్ణింపవలసిగానిపని. వర్షాభారమువల్ల పంటలు పండుటలేదు. మరియు, కర్షకుడు సంవత్సరాంతరము వరకు విధివిరామములేక వ్యవసాయముచేసినను వీధిభూములుగా యుండినందునను, నీటిపాకర్యములేనందువల్లను నొకపూటబత్రెయినకైనను పండింపజాలకున్నాడు. మాలుగువానినెత్తిన తాటి కొయ పడినట్లు, పంటలులేక నలమలమాదు రయితుబృందమునకు సహింపరానితరముల వంట గట్టి, పండినను యెండినను శివులనూలుజేయుట సాచారముగా యున్నది. యెంతవంచితభూము లుండినను, నపుంసుకునీ రంధ్రదొరికినట్లు, నీటిసదుపాయములేని భూమియందు యెంతకష్టపడిన నేమిలాభము. దుర్భరమగు తిరములు నెత్తినిడుకొని, ముజరాలను మాటనెరుగక పండినను, యెండినను పూర్తిశివు చెల్లించుచు సంసారాంభోనిధి నీడబాలక అప్పులపాలై రయితుడుఖ సాగరమున మునిగి దారిలేన్నుగానక పరితపించుచున్నాడు. యీబాధకోర్యబాలక రయితాంగము యిప్పుడిప్పుడు యితరప్రాంతములకు వలసబోవుచున్నాడు.

(4) జలాధారములు:— యీతాలూకాయందు కొన్నిగ్రామములకు మాత్రము చిన్నవోపెద్దవో తటాకములుగలవు. వాటిక్రింద నీటిసాగువిస్తీర్ణముగలదు. కట్టక్రిందపల్లె, కంకణపాడు, మొగ్గూరు, గుంటుపల్లె, గోగులపల్లె, మొదలుగాగల గ్రామములందు చెరువు లుగలవు. మరియుకొన్నిగ్రామములకు శ్రీగన్న మెంటువారు నిర్మించిన మోపాడు రిజర్వాయరాధారము గాకలదు. కాని యేడుమూర వడములు తురియచున్నందున అదియు నిరుపయోగమై ప్రజలను ఋణగ్రస్తులుగా జేసివైచినది. చాలినంతనీరు ఆచెరువులలభించుటలేదు. గవర్న మెంటువారును రయితుశ్రేయమును నిర్లక్ష్యము చేసినందున, దానియభివృద్ధిమాట తలపెట్టుట లేదు. తాతలకాదు ద్రవ్యమును వెచ్చించి త్రవ్వించిన తటాకాదులన్నియు శిథిలావస్థయందున్నవి. శ్రీ జమిందారు కేవలము నిర్లక్ష్యాత్ముడై గ్రామముల శ్రేయస్సు గాంక్షించుటలేదు. సాధారణముగా నీతాలూకాయందు ముటుపైర్లు అనగా రాగి, సజ్జ, తొన్న మొదలగునవి తోటలయందు పైరచేయబడిన. చెరువులలో వరిసాగుకు నీరుచాలినంత యుండదుగావున, చెరువు క్రిందనుండు పల్లపుసాగులో తోటపైర్లు పెట్టబడును. వాటికి బావులాధారము బావులతో నీరుండవలయునన్ను చెరువులో కొద్దినీరైన నుండవలయును. కావున చెరువులనే బావులు ముఖ్యాధారములుగా గలిగియున్నవి. షుమారు పదిసంవత్సరములవారు చెరువులు కొన్నియిటీవల శిథిలమైనవి. కొన్నియుండినను జమిందారు వాటిపునరికర్యమును తలపెట్టుట లేదు. రయితులట్టిను నిచ్చుకొనియు లాభములేక విరమించుకొని యున్నారు. జమిందారు మరమ్మతు డిపార్టుమెంటు నొకవానిని కలిగియున్నారు. కాని వారుతీతములు పుచ్చుకొనుట తప్ప మరేమియు జేయుటలేదు. కాసనసభ యెన్నికలసమయమున వారు గ్రామ గ్రామము తిరిగి యెట్టి మేట్లు తయారుచేసెదరాది మరిల వారిదర్శనభాగ్యము లభింపదయ్యెను. పాపము వారేమిచేయులరు. చేసినవనికీ డబ్బునంతారు చేసినకదా యేమియైన బాగుపడును? బొక్కనములో డబ్బువాస్తీ యయ్యెను? వీనికి ప్రబలమైన కారణము రాజాగారు రాజకీయముల ప్రవేశించి విశేషద్రవ్యమును వ్యయపఱచుటచే వారు గ్రామములకు తిగినచేయూత నొసగకాలకున్నారని జగమంతయు తెలిసినవిషయమే! ఇప్పుడుజమిందారులు కాసన సభలలో ప్రవేశించినందున రయితు, చెరువుతెగిపోయినదని, మహర్షిరహిడ పెట్టుకొనబొడదు. అట్లుచేయునెడల రు 200 భరాపట్టు కట్టిన నీ విమరింపబడునని కాసింది పిచ్చికమీద ప్రవృత్తులు చేకనట్లు వానిస్వతంత్ర్యము నణిక్రియున్నాడు. కావున రయితు విప్లవోముచును, దుప్పలునై ప్రభుకుడవుగానలేక పరితపించుచున్నాడు.

తాలూకాయందుగల కొన్ని ముఖ్య తటాకములను వాటియొక్క దుస్థితియు నిచ్చుట క్షుప్తముగా వివరించెదను. శ్రీవాధుగు మొదలుగాగల మహాకవులు కర్ణించినట్లు యిచ్చుట చాలనల యెల్ల తునికీపట్టు. అట్లుండియు రాజాగారేలతో నీటిసదుపాయముల గలిగించుటయందు విముఖులై యున్నారు. చాలకాలమువాటి చెరువులు లక్ష్మడక్ష్మడ శిథిలావస్థయందున్నవి. బోడవాడయను గ్రామములో చాల పెద్ద చెరువుయొకటి కలదు. అది షుమారు 80 సంవత్సరముల క్రిందట గండి పడిపోయి దానిక్రింద భూములన్నియు బీడువడి వామరూపుకీయులు లేకుండాపోయినవి. ఇప్పుడా గ్రామము పెద్దపననివారికి యజారాకు యిచ్చియున్నారు. తలకొండపాడు గ్రామమునకు సమీపమున పాలేటికి చెరువు నిర్మించుటకు షుమారు 10 సంవత్సరములుగా ప్రయత్నము జరుగుచున్నది. ఇంజనీరింగు డిపార్టుమెంటువారు యెన్ని ఎట్టిమేట్లు తయారుచేసి పంపినను బూడిచెలోచెసిన హామీయు అయినది. ఫలితము పూర్ణావస్థానకే.

కంకణపాడు గ్రామలోపవున పాలేరునుండి యొక కాలవవచ్చును. ఆ మండలికియందు లేదు, మరియు చెరువుకట్టకు మరమ్మతు లేనందువల్లను దానిక్రిందనుండు 500 యెకరలయలో తొంటిలు గ్రుడ్డుపెట్టుచున్నది. కట్టక్రింద పల్లెచెరువును మన్నేటినుండి కాసుల క్రెచ్చుబడియొన్నది. యెంతకష్టంగాగట్టిన ఆసుల సరియైన నీటియందు లేనందునను, కాలవ పూడియున్న గుమనక ప్రధాన కాలములోలే వర్షము. తురిసిననేకపు చెరువు నిండుటలేదు కావున దానిక్రిందనుండు పొలములు మూడేండ్లకోకతూరి రెండేకాద ఫలించును. (పతేనము)

గుంటూరు మాగాణి రైతులు.

రైతు సంఘాల కర్తవ్యము.

గుంటూరు జిల్లాలో రేపల్లెతాలూకా లోని పర్రభూములు శ్రీరంగాగారి కృషి ఫలితంగా నాన్ గ్యారంటీడ్ మాగాణిగా య 50000-0 లు, కావట్ల, రేపల్లె, తెనాలి, గుంటూరు తాలూకాలలో మాగాణి మధ్య యిదివరకుండిన మెట్ట భూములు 10,000 యకరాలు మాగాణిగా మార్చబడింది ఈ 25,000 యకరాలకు పైబడిన మెట్టభూము మాగాణిగా మార్చబడినప్పుడు, ప్రభుత్వపు ఆర్డరు ప్రకారము వానికడివరకు నిర్ణయించబడిన తరమును తగ్గిస్తు తగ్గించి, తీర్పు ఆమోదటనే సీటితీర్పును చేర్చి భూమిశిస్తు నిర్ణయించవలసిన బాధ్యత కలెక్టరుచేయు న్నది. కాని మా జిల్లా కలెక్టరుగారు మాగాణి రయితులు బలసివున్నారు కనుక ప్రభుత్వపు ఆర్డరును అములు జరపాల సిన అవసరంలేదని వాగ్దారని తెలియుచున్నది. అంటే తరంతగ్గించి, సిస్తుభారాన్ని తగ్గనట్లు చేయాలన్న అవుసరంలేదని శిఫారుసు చేసినారట, ప్రభుత్వము వారయినా తుకకు, రివిన్యూ బోర్డు అయినా, గవర్న మెంటు ఆర్డరు ప్రకారం కొత్త మాగాణికి అవసరమయ్యే అను గుణ్యమయ్యే తక్కువశిస్తును నిర్ణయించడానికి పూనుకోవలెను. మెట్టను మాగాణిగా మార్చుటకు రైతులకు, పదిసంవత్సరములదాకా హెచ్చు ఖర్చులు తగులును. మొరకా, పల్లము, సరిచేసుకొనుటకు, యెరువులు కూడా హెచ్చుగా వేయవలెను. పైగా, పంట తగ్గియేయుండును, అందుకనే గవర్న మెంటు ఆర్డరు పుట్టినది. కాని రైతులారా యిక నైనా మేలుకొని తాలూకా జిల్లారైతు సంఘాలద్వారా, ప్రభుత్వానికి యీ అన్యాయాన్ని గురించి తెలియజేయ వేడదను.

వాశిరెడ్డి బుచ్చినాయుడు, గుంటూరుతాలూకా రైతు కార్యదర్శి

చెదపవని ఎస్తేలు

చెరువుల మరమ్మతులు

గత సంవత్సరం ఆంధోళనా ఫలితంగా యీ సంవత్సరం చాలవరకు చెరువులు నిరసగ్గుతులు చేయుచున్నారట జమీందారులు భోగలాలగులుగాన, ప్రజాదోళన లేనిచో, తమ బిడ్డలనైన రైతులవంక కన్నెత్తియైన జూడరని అందరెరిగిన విషయమే. కాన యీ ఎస్తే

ఎక్కువపన్నులు గుంజే జమీందారు

మాడిమాకుయిస్తే మడిమాస్యములు యిచ్చినట్లు అన్నట్లుగా పరిసితులున్న సమయమున రైతులవద్దనుండి అధికముగా పన్నులు గుంజడమంటే యెలాగువుంటుందో యోచించండి! అటువంటి దారుణమునకే ఒక జమీందారు పూనుకొన్నట్లుగా తెలుస్తున్నది!

కాన్పూరు సమీపములోని నబబ్ ఘర్లోని జమీందారు వివరీతముగా పన్నులు వసూలు చేస్తూయున్నాడట, ఈవిషయము తెలిసి కాన్పూరుజిల్లా న్యాయాధికారి యింకమీద ఎక్కువ పన్నులు వసూలు చేయకూడదని, వసూలుచేస్తే తగినచర్య తీసికొనబడునని తెలియజేశాడు. ఇదివరకు అమాయకులైన రైతుల వద్దనుండి అధికముగా వసూలు చేసియుండిన డబ్బుల తిరిగి యిచ్చివేయాలనికూడా ప్రకటించాడు.

సబ్ డివిజనల్ మాజిస్ట్రేటు సంచారము చేస్తూయున్న సమయమున రయితులు పెట్టుకొన్న మహజల్లమీద విచారణ సాగింపబడింది. యదార్థము తేలింది.

ఇకముందు జమీందారు వసూలు చేసే పన్నులు సరిగా వున్నవోలేవో చూచేందుకుగాను ఒక ప్రత్యేకోద్యోగి కూడా నియమించబడినట్లు విననొతుంది. (ప్రజాబంధు)

అగ్ని ప్రమాదము.

గుడ్డము:

యా గ్రామమునందు తే 5-8-35 దివసము 12 గంటలకు పారిజనుల గృహములు ప్రమాదవశమచే నిప్పుంటుకొని పరభురారు ప్రీతియయ్యెను. అచ్చటికి 3 మైలు దూరమున మార్తమెయ్యెక భావియన్నందున గృహములు చల్లాయుట కొచ్చిన వారెల్లమున చేయునది లేక విగోత్యా మలయిరి. ఘమాన 20 గృహములు దహింపబడెను.

కడుపునిండ అన్నమును వండినిండ గుడ్డయును లేక కూలివారిచేసి యెకోజున కారోజు చేసినముగదుపు విరుచేదలకు వీరలకు గల్గిన యావిషక్తు యెల్లరను దుఃఖమానసులచేసినది. అయినను యీ గ్రామికులు దినార్థలగు వీరలకు గృహనిర్మాణములకును, అన్న వస్త్రములకును సహాయముచేయుచున్నందున యెంతయు ప్రశంసనీయులు.

—గ్రామవాసి.

టులో జమీందారైతు సంఘమును స్థాపించి, రైతులకు కలుగు యిబ్బందులను ఎప్పటికప్పుడు బహిరంగ పరచిననే దప్పు, ప్రయోజనము గలుగదని మనవి జేయుచున్నాను.

జమీందారు వారు రైతుల మొరలాలకించి యీ సంవత్సరముల వరకైన సహాయము జేయగలిగి నందులకు వారిని నేనభినందించు చున్నాను.

ఎ. శ్రీధరాచార్యురై

జిల్లామజిస్ట్రేట్ కార్యాలయము తెలిపిరి.

శ్యామసుందరరావుగారి విధానము.

ఏమీ సమంజసముగా లేదు.

ఇదివరలో, ఇచ్చాపురనివాసులకు, శ్రీమంత, పురైలశ్యామసుందరరావుగారు, ఆంధ్రమహాసభ తరుపున, బర్మారాయభారము వైద్యవిషయము అందజూపాలిసినదే. బర్మాఆంధ్రులు, బాతీయాభిమానులచేత, ఆయన్ని గౌరవించి, ఆంధ్రనిధి విషయమై తోటకనము విరాళములమూలంగా ఇచ్చారు. ఆలాగు వారిచ్చినపుడంతో, అదిప్రస్తుతం ఎవరివద్దనుందో, ఈవిషయాన్ని శ్యామసుందరగారు, పత్రికాముఖంగా తెలియపర్చక పోయినప్పటికి, ఆధనము నుమారు 1500 వలకూ వుంటుందని మాత్రం, మాకుమాచాయగా తెలిసినది ఈధనాన్ని, ఆంధ్రోత్పత్తి సమస్యవిషయమై వినియోగించేస్తామని, ఆకోజులలో ఆనుకున్నారనీ, చెదలుపురుగులాంటి మహాసభావులు లోలోపల, ప్రతికూలముగా పనిచేసి, ధర్మంకట్టుకోవడంకల్ల, ఆలాజరిగిందికాదు. అయితే, ప్రస్తుతం, శ్యామసుందరరావుగారు, ఈమొత్తాన్ని, గంజాంజిల్లా రైతుసంఘానికి చేర్చివేయడానికిన్ని గంజాంజిల్లా నాగురించి, ఒక ప్రత్యేక రైతాగ విద్యాలయము స్థాపించడానికి, ఉద్దేశించారట. ఈ సందర్భంలో, ఆచార్య రంగనాథులుగారు కూడా, ఆయన్ని ప్రోత్సహింపజేరటం. కాని, ఈవిధానం, ఏమీ సమంజసముగా లేదని మాకు తోస్తుంది. ఎంచేతనంటారా! అసలు శ్యామసుందరరావుగారు, వెల్లెనది, ఆంధ్రమహాసభ తరుపునగాని, ఒక్కగంజాంజిల్లా రైతు సంఘంకరువునకేలేదు. బర్మాఆంధ్రులు, ఆంధ్రనిధి విషయమై యిచ్చేరుగాని, గంజాంజిల్లా రైతుసంఘానికి అని ధారపోయలేదు. ఇటువంటి సందర్భంలో, “అత్త వారిసొమ్ము అల్లుడు ధారపోసినట్లుగా, బర్మా ఆంధ్రులసొమ్ము, ఆంధ్రనిధిలో చేరవలసినసొమ్ము, గంజాంజిల్లా రైతుసంఘాన్ని గురించి వినియోగించడం సమంజసముగా వుంటుందా? ఇదే సమంజసముగా వుండేమాటుంటే, ఇకవైది, ఏకపక్షవాదాల్లో, ఏగుంటూరువాల్లో, బయ్యుడే ఆంధ్రనిధి పేరుపెట్టుకొని వసూలుచేసి, తమజిల్లా రైతు సంఘముగురించియో, లేక, తమజిల్లామైన మరియే సంఘముగురించియో, వినియోగించుకోవచ్చున్న మాటేగా? ఇంకా, మరోవిషయ యేమిటంటే, అసలు శ్యామసుందరరావుగారు గాని, రంగగారుగాని, ఈవిషయమై, ఆంధ్రమహాసభవారిలో సంప్రదించారో,

ఆత్మాశ్చర్య కుప్పకోగ నిర్మాణిని. (రిజిష్టరు)

గురియు లేదని యుజువు చేయువారికి రు 1000లు బహుమానము. 20 వ శతాబ్దము యొక్క శ్రోత్రవింత. 18 రకముల కుప్పలు, బొల్లి సర్వ చర్యవ్యాధులు, యెస్థితిలో ఎంత కాలమునుండి జీర్ణించియున్నను గ్యారంటీగా బాగుచేయుదును. కేలకొలది కోగులు బాగుపడిరి. దాక్టరు కుప్పలపాలిటి కల్పతరువని సర్వప్రే చేయుచున్నాను.

డాక్టరు వి.యన్. శేషన్ యమ్.బి.హెచ్., యమ్.డి. చ ర్య కోగ విశ్వా నిపుణులు, నేలం, యాక్రిందివిధముగా వ్రాయుచున్నాను.

“లక్ష్మీ అందు కంపెనీవారి ఆత్మాశ్చర్య కుప్పకోగ నిర్మాణిని అను బోధమునా కుప్పకోగులకు వాడితిని. 30 దినములలో అద్భుతముగు గుణవిచ్చినది. ఆ మందివలన కుప్పకోగము పోయినపీమట్టు కోగ రక్తము పరిశుభ్రముగా కుప్ప క్రియశీయులైవు లక్ష్మీఅందు కంపెనీవారి మధ్య యిప్పటికాలపు మందులన్నిటిలోకి మిన్నయని సర్వప్రే చున్నాను.”

పూర్తి వివరములకును, మా క్ల్యాగునకును యా దిగున ఆద్రనుకు వ్రాయును.

లక్ష్మీ అందు కంపెనీ. (రిజిష్టరు.)

కుప్పకోగ విశ్వా నిపుణులు.

వాక్తరు ఆర్. యస్. పోన్న.

విలేఖనల ఆభిప్రాయములకు పత్రికాధికారులు బాధ్యులు కావాలను.

జమీన్దార్



శుక్రవారము.

23-8-1935

కాంగ్రెస్ ధర్మములు.

గడచిన అసెంబ్లీ ఎన్నికల అనంతరము, కాంగ్రెసు బలము ప్రపంచమునకు విడితమైనది. భారత వర్ణమునందలి ఇతర రాజకీయ పక్షములవారు మాత్రమేగాక, పాలక వర్ణములును కాంగ్రెసు మాటలను నిలిచి యోచించవలసిన పరిస్థితు లేర్పడినవి. విదేశములందును భారతవర్షమునగల దొక కాంగ్రెసేయనియును, సుప్రసిద్ధమయినది, ఎక్కువ జనసంఖ్య గల్గి, అఖండ త్యాగమొనరించి, ఉత్తమోత్తమాదర్శములను ముందిడుకొని, నిరంతర కార్యదీక్షా సమోపేతమొనర్చునట్లు కాంగ్రెసు మహాసభాభి ప్రాయములను వెలలేని విలువ వచ్చినది.

నిర్మాణ సౌప్రమమును, ధనసాధన సంపత్తియును, అధికార బలమును గలిగిన దొరతనముయొక్క పాలనావిధాన లోపములను కాంగ్రెసు మహాసభ నిర్భయముగ నెదుర్కొనుటకు వచ్చిన బలమున కంతటికి తన నైజతత్వమును, ఆదర్శములును, అనుష్ఠానములే కారణములు. ఎంతటి ద్రవ్యమునైనను, ఎంతటి స్వచ్ఛంద దళమునైనను, ఎన్నికల పరంపరలనైనను, కాంగ్రెసు మహాసభకు సంకల్పమాత్రాన సులభసాధ్యము లయినవి. కాంగ్రెసు మహాసభ కొన్ని తీర్మానములు గావించినవన, అవి అఖిలభారతావనియందు ఆమలున నున్నవన్నట్లే. గనుకనే ఎల్లర హృదయములును కాంగ్రెసు వంకకు చిరిగినవి.

కాంగ్రెస్ ఎన్నికలందు పోటీచేయగలదన్న స్వాధీనవాహులకు గుండెగాలమయినది. అధికారపదవులను స్వీకరింపజనదను కాంగ్రెస్ తీర్మానములను అవకాశముగగొని, చూరగొను చుండినవారికి, నేకు, ఆ తీర్మానములు ప్రాణకంటకములైనవి గొట్టినివాస శాస్త్రీ వంటి రాజకీయ మితవాద ప్రముఖులు కాంగ్రెసు ఎన్నికలందు పోటీకినిల్చి, అధికారమును స్వీకరింప సంగీకరింపకుండుట పొరపాటని న గ చు చు న్నారు. ఓటర్లకు వాగ్దానభంగము గావించిన అపవాదము కాంగ్రెసుమీద బడగలదని విలపించుచున్నారు. ఎన్నికలబ్రవేశించిన

పుడు కాంగ్రెసు ఓటర్ల కొసగిన వాగ్దానమును శ్రీ శాస్త్రీ గారెదు గ రా? రానుండు సంస్కరణములు భారతవర్షముగీకరింపదనియును, నిర్భూ ధ ము గ నయిష్టులగు ప్రజలమీద బ్రతిహతప్రజలు జొప్పించు నూతనరాజ్యాంగమానుండి భారతీయుల కాపాడుకొరకే, వానినినిర్భూలుంచుకొరకే, యీ ఎన్నికలందు పోటీ చేయు చున్నారమని కాంగ్రెసువారు ఘోటాపధముగ చాటిిన విషయము నేల శాస్త్రీగారు మరచిరో? సభ్యత్వము నకునిల్చిన మాత్రాన, పదవస్వీకరణము నిర్భూధమా, పదవీ స్వీకరణము సక్రమ మార్గమున నీ సంస్కరణములను సదుపుటకేనా?

సంస్కరణ ప్రయోగ విషయమిటు విమర్శనీయమైయుండ, కార్యనిర్వాణము నందును కాంగ్రెస్ ధర్మముల విషయమున వివిధార్థములు గావించబడుచు చున్నవి. ఇతర దేశములందువలెనే, భారతవర్ణమునందును బహువిధ సాంఘిక రాజకీయాంగములు గలవు. నూతనయుగాను సవరణములగు యుద్యమములు నిందు జనించుచున్నవి. క రా చీ నుహాసభయందు కాంగ్రెస్ సు విధానమునందు మూలసూత్రములు నిర్వచింపబడియున్నవి. కర్షకులకు, కార్మికులకు అభయహస్తము నొసగుటకు మాటయివ్వబడినది. ఇంతమాత్రాన, తమద్యమ నాయకులు కాంగ్రెసు మహాసంస్థ అఖిల భారతమునంగల ఇతరసంస్థల ప్రాతినిధ్యమునకు కాంగ్రెసు తిలోదకముల నొసగుచున్నదని భ్రమించుట తగదు. ధనవంతులును, దరిద్రులును, సంస్థానములును, (సంస్థానాధీశులు, అందలిప్రజలు) జమీనులు, శ్రోత్రీయందారులు మొదలగు ధనవంతులకును కాంగ్రెసు మాతృక. కనుక, ఎల్లర స్వత్వములను కాపాడవలసిన ప్రచండబాధ్యత కాంగ్రెసు భుజములమీదగలదు. రైతు ఉద్యమనాయకుల కీ తత్వమునందు పరస్పర వైరుధ్యము స్ఫురింపవచ్చును. అటులే సంస్థానాధీశులకును. అంతమాత్రాన, కాంగ్రెసు మహాసభ ప్రచండబాధ్యత తొలగింపదగలదా. వివిధ వర్ణములవారు ప్రత్యేకోద్యమములను సదుపవచ్చును. వారి ప్రాతినిధ్యము కాంగ్రెసునందు ప్రతిఫలింపగలకు. కాంగ్రెసు మహాసభ తగు విధమున వివిధ ప్రతిపత్తులవారిని సమన్వయింపవలసి యున్నది. కార్మికులకును, కర్షకులను అ భ య హ స్త మి చి న్న సంతమాత్రాన, ఇతర సంస్థలను నిర్మూలిం చు ట కు కాంగ్రెసు విలపూనదను కొందరు వ్యక్తుల భావముల విమర్శనీయములు. కాంగ్రెసు మహాసభా ఛాయలను వాంఛించువారు ఆ సన్ధిపై దాడివెడలుటకుమారు, సర్వవిధములగు పాటవమును గల్గించి, సేవింతుట యవసరము.

స్వతంత్ర ప్రలాపములు.

(ఒకవిలేఖరి)

నెల్లూరు మండలమున రైతు మహాసభలు జరుగుటయు, రైతాంగమున తీవ్రసంచలము గలుగుటయు, స్వతంత్ర పత్రికకు కొంత కష్టముగనే గన్పించుచున్నట్లు పాఠకులకు తెలిసియేయున్నది. కాంగ్రెసువారు రైతు ఉద్యమముపేర కాంగ్రెస్ ప్రచారము సలుపుచున్నారనియును, ఓట్ల ప్రచారమును సాగించుచున్నారనియును, స్వతంత్రయందు శలుమారు ప్రకటింపబడు చుండుట సామాన్యమయినది. జమీన్దార్లైతు పత్రిక యీ అసందర్భపు మాటలను అప్పటికప్పుడే ఎదుర్కొనుచూ, రైతాంగమును రాజకీయములనుండి ఎందుకు విడదీయవలయునో, యని ప్రశ్నించుచునే యున్నది. గాని, చెసిటికి శుకూడినట్లయినందున. జమీన్దార్లైతు సంపాదకీయమున నీహంశమును సంపూర్ణముగ విమర్శించి సంశయములను దీర్చి సంకల్పించినందులకు ఎల్లరుకు కృతజ్ఞులు. అందు స్వతంత్రయందు జవాబువచ్చినది. చదువరులను బాధించుచుండిన సంశయములన్నియును చాలవరకు కప్పిపుచ్చబడినను, పెక్కుసంశయములు నివారించబడినందులకు సంతసింపవలయును జన్మీసుపక్షమువారు ఎన్నికలప్రచారమున ఆవలంబించుచుండిన వక్ర మార్గములను సమర్థించుటకు స్వతంత్ర బూనుకొనజాలదయ్యెను. వారి నాయకుల సమయాను కూల ప్రచారమునూ అంగీకరింపక తప్పదయ్యెను. రైతునకు రాజకీయములందు ప్రసక్తియుండ రాదను భ్రమయును చాలవరకు వీడినందుకు సంతసింపవలసినదే. ఓటు బలముగల్గిన రైతునకు రాజకీయములందు మూకీ భావము సాధ్యము గాదని స్వతంత్ర అంగీకరించుచునే యున్నది. ఇక "తెలిసియు తెలియని నరుదెల్పు" నెట్లు ప్రయత్నించుచున్నది? కేవలస్థానిక, గ్రామ్య వ్యవహారములందు, అఖిల రాజకీయ సమన్వయలను ప్రవేశపెట్టి, రైతులను కలవర పెట్టుట పాడిగాదనియును, యీ విషయములను, వివిధ రాజకీయాభిప్రాయములవారును కలసి, ఏకకంఠముగబలికిన నెక్కువ యుపయోగముగ నుండునని, స్వతంత్ర పలుకుచున్నది. దొరతనమువారు తామొసగిన సంస్కరణములందయినను, రాష్ట్రీయ దొరతనమువారి ప్రతిదినచర్యలును రైతునకు సంబంధించినవియేగదా. ప్రభుత్వమువారి సకలచర్యలను రైతు వేయిదృష్టులతో గమనించుచునేయుండును. ఈ తరుణమున మనము కోరినను రైతెట్లు నిద్రొంపగలడు?

రైతు బిడ్డనని మురియు స్వతంత్రకు రీసెలెట్మెంటు విధానము రాజకీయముగాదనిస్ఫురించుచున్నాదా? తీవ్రవాదోశనము గావించి, ప్రజాదృష్టిని కేంద్రీకరించి, దొరతనమువారికి తెల్పిన మండలముల గతి ఏమయ్యెనో, తెలియనిదా; దొరతనము వారికి మనము విన్నపములు గావించి, అడుగులకు మడుగులొత్త సాగిన నుపయోగముండగలదా.

మీదు మిక్కిలి, రానుండు సంస్కరణముల కాలమున, రైతుల బలమే ప్రధానముగనుండగలదు. రైతు సభులు బలీయములై దొరతనమును నడిపింపవలసియుండును. సకల రాష్ట్రీయ సమన్వయము, రైతు సంఘములు చర్చించి, తమ ప్రతినిధులకు హుక్కుములను పంపవలసిన తరుణము వచ్చుచున్నది. ప్రతిహంశమునందును శాసనసభ్యులు తమ ఓటర్ల ఆభిప్రాయములను రైతు సంఘముల మూలమున కనుగొని, తదను గూఢముగ వ్యవహరింపవలసిన తరుణ మాసన్నమైనది. ఇ లేతెలసియు, రైతు ఏస్వల్ప హంశములతోనో, శృప్తి పడియుండి, రైతు మీద ఆధారపడని బూలకపు పక్షములకు దేశమునుబాధించు రాజకీయ సూత్రములను వదలవలయునని సూచించుట అవశ్యతయూ, స్వలాభతత్వమా?

ఎండమావులవంటి పేరాసలను అజ్ఞానులగు ఓటర్లకు కల్పించి, వారి ఓట్లను నయముననో భయముననో, సంపాదించి ఆవెనుక, దేశాభిప్రదాయక జన్మీసువర్ణము పాల్లేయుటకుగా యెత్తబడు యెత్తులని యెవరు గ్రహింపరు! రైతుబిడ్డలే రైతుల నజ్ఞానాంధకారమున బడద్రోయవలచుటయెట్టి ప్రేమయో?

జమీన్దార్లైతుకు పెండ్లి కట్టుము

నెల్లూరు తాలూకా కొత్తపాకం దువ్యూరు బలరామిరెడ్డిగారి తమ్ముడు సుందరరామిరెడ్డిగారికిని, చేనిగుంట వేనాటి మనుస్వామిరెడ్డిగారి కుమార్తె రాధాకృష్ణమ్మగారికిని 28-7-35 తేదిన జరిగిన వివాహ సందర్భమున చెరు రు 5 ల వంతున య 10 లు చదివించి వంతులకు వందనములు.

అధ్యక్షులు
నె. జి. జ. రైతు సంఘము.

* * *
నెల్లూరులో తిరిగి ఇండు
స్టో దా లు.

22-8-35 ఉదయం దొక పోలీసు శివ ఇశాస్వరయ్య పి. వీ. డి. వాసులమ్మిరెడ్డి, ఇండు పాటూరు సుబ్బరామయ్యగారి ఇల్లు పోదానేసిరి. "కమాలు పాముకిరియ్య" అను పుస్తకము తీసికొనిపోయిరి. ఇంకేమియును దొరకలేదు.

నెల్లూరు డైరీ.

(విమర్శకుడు)

హిందూదేశ ప్రజలయొక్క నియామకానికి తర్వాత వెంటనే దివాను నియామకం, నెల్లూరు మునిసిపల్ కమిషనరు నియామకం, హిందూల మునుస్సుది నెల్లూరు హిందూదేశమునకు సింహపురములకు నరికించుచున్న గూడ ప్రయత్నమునకు గాని జిల్లాలోని కలెక్టరు లోనుండి ఆచారము దివానుగిల్ల ప్రయత్నము! నిజంకెల్లీ విమర్శకుడు వృధాగా ఎదురు పరాయిబిడ్డమీద రైతులకోరికలూ అదికారాలుగిల్లి ఎల్లెక్కోనో జ్యోతిరే సమర్థుడు దివాను కావాలని, జమీన్దార్లు సంఘపు సలహాలు పొడిచే, ఎట్టేలు, రైతులకును పడతారని. వెంటనే ప్రెస్సెగా గతం ఉంటే ఈ కోరికలు విడిచివేయాలి. మహానుభావుడు నారదమహామని రామపురుషాయుడు గారు పద నిస్తావా అంటూ మాయమర్కటలెగిరి రైతు పెద్దలు.

ఎక్కడావని చిత్రరత్నం, వెంటనే ఎట్టేలుగిల్లాలి తొమ్మిది దొరకలది. ఉత్తర ఖండం తాలూకాల్లో కొత్తగా తిహాసిల్దార్లు వస్తుందగానే ఒకమాటు తన గ్రామాలన్నీ సంఘం చేసినట్లుచేసి. ప్రతి గ్రామంలో యీ కాలికాల్లో ప్రజేస్తుందగానే గ్రామాలలో తొరణాలకట్టి మంగళ తూర్పులలో రైతుల ఎదుర్కొనవలెను, పురోహితులభార్య హారతి బట్టలెవట, గ్రామానికి యశల వంతున హారతి కట్టుము సమర్పించవలెను. యీ వాల్లూ గూడ యీ గ్రామస్తుల వసులుజేసే గ్రామాధికారి భరించవలెను. అహింసావిధాల దోస్తూ బ్నాలో చూచారా యీ ప్రేతలు!

మొన్న కొత్తగా కొచ్చనకోటకు వచ్చిన కర్మగారి పర్వతం ప్రాంతము జేముడు యిల్లు చేరాడట.

మారేళ్ల తహసీలుదారుగా ఉన్న ఒక అధికారి సలహాల బంధుమిత్ర సహచరంగా గ్రామాల్లో కరణా లిండ్లూదబడి తిండమేగాక తద్దివాలు గూడ కరణా లిండ్లూనే పెట్టడమట! ఇదీ ఆధారరత్నంలంటారు చరిత్రకారులు.

వెంటనే ఉత్తరాది తాలూకాల నాకర్లకు 7 మాసాల జీతాలు ముట్టలేదట. చిన్ననాకర్లకు చావుగాని, పెద్దకొడ్యకుల శేమయ్య! నెల భత్యాలు, ముదుపులు, దినదినం పల్లెటూళ్ల మేఘాలు వర్షమండే, 10 మాసాల కొకమాటు జీతాలు ఒకపద్ధతిగారావటం లాభమేగా? నెలకు రు 1-4-0 తీరగాండ్లగలే చివారికరం.

కొందరు పెట్టిప్రేక్షన మహారాజులకు ఆపదలుగూడ అదృష్టాలుగానే పరిణమిస్తవి. ఒక మహానుభావుడికి ఇండ్లు దహనమై ఏకొడ్డో నష్టపడితే, ఆశువుతో అనెకవిధాల సంపాదిస్తున్నాడు. దీనినే "లక్" అంటారు జ్యోతిశాస్త్రజ్ఞులు.

ఉత్తరఖండంలో వెంటనే ఎట్టేలు తహసీల్దారులకు ఇక మహామూలం. కంచెలు విరియాలేమటానికీ పల్లెల్లో సరిచారాలు ప్రారంభించారట. కోరికలు, నరికిపు, అయి, ఫలికం కొంఠులకేరే లాభపాటలు కేలరవి. తహసీలుదార్లనే గృహసాయకులకు కలువలేదు. కాలవర్షాలు వారికి చక్కగా వర్షిస్తవి.

తిరుత్తని జమీన్దార్లుల మహాసభ

మం. జ. పట్నాయకుగారి ఆధ్వర్యోపన్యాస సంగ్రహము

ఆర్థిక మాంద్యమువలన రైతు పరిస్థితి కడు గడు విచారకరము. కరిమంచాని చెప్పక రప్పదు. భార్యభర్తల తప్పుడు పెరుగుతో చెప్పటకు పీటలేదు ఈ ఆర్థికమాంద్యము తాత్కాలికములకు కారణములవలన కలిగినదిగాదు. ఇంత వరకు ఆహారవస్తువులకు మనై వాధారణించి కేములు తామే స్వనియుగా కావలసికీ భార్యములు పండించుకొనుచుంటువలన మహావ్యయములకు భరణ పడిపోయింది. గయము ఇంకో వైవామున్నగు జేములనుండి రియ్యము మన దేశమునకు దిగుమతి యగుచుండు సంగతి మీరే గింయేయున్నారు. విదేశ విద్యము నిషేధింపవలయునా? లేక? యనునది మనము పరిష్కరింపవలసిన సమస్యయే! కార్మికులకును వీరలకును చాకగ విద్యయు దొరకుటకు అరికట్టుట వీరల కేడుపునై గొట్టుటయని కొందరియభిప్రాయము. జీవవాధాగభూతుడగు రైతులన ప్రతిపత్తి నిలుపుకొనుటకు రక్షణ యొసగవలసినది అవసరమని మరొకందరి యభిప్రాయము. కాని యీ అభిప్రాయభేదము క్రమాప్రమాపాదజనితము. రైతు పన్నునుండి తీరముల నొకసాయి సుంపులలోను పండించువారు సరియైన ఆర్థికస్థితిని నిలువజేయుకొనుటకును యిట్టి రక్షణయు తప్పనిసరియగుచున్నది. మద్యానుప్రభుత్వమువారు యీవిషయము పెద్దదో గుర్తించిరిగాని భావిభారత ప్రభుత్వముచేతలో నున్నది. రైతులు యీ ఆర్థిక మాంద్యమును జూచి భీతావహులు గాకూడదు. ఆర్థిక విశ్వాసమున ముందునకు నడవవలయును. ప్రభుత్వమువారును జమీందారులును పన్నులతగ్గించియు, జేమహర్షులను పోగొట్టకొనించుచు రైతుల కిప్పట్టు సహాయము జేయవలసిన ఆచరణ మెంతేనియు గలదు.

వ్యవసాయము మన జీవమునందభివృద్ధి గావలయునన్న మనయున్నత విద్యాలయములలో వ్యావసాయక విషయములకు ప్రాధాన్య మివ్వవలసిన అవసర మెంతేనియు గలదు. వ్యవసాయక కాల విద్యకును వెకందరి నూర్చు చదువునకును సంబంధముండవలసినట్లు "కరికులము"ను మార్చవలెను. ఇందువలన దేశములో వ్యవసాయకులుం బయుల నిరుద్యోగసమస్య కొంతవరకు తుడటుపడగలదు. వ్యవసాయమే మన జీవమున ముఖ్యకళియై. విద్యావంతులును తెలివగువారును ఇందు చే జేసికొనినవే గాని తగినంత అభివృద్ధి యీవిషయమున గలుగవలెను. రైతుబిడ్డలు ఇప్పటి భోగప్రవృత్తి వీడవలసియున్నది. భూస్వాములను మరలెనాని మద్రాసు చేరింది. కమిషనరు ప్రసంగం నేడోకపో? జోన్సులు చిత్తానగ్రిం లోనే ప్రసంగం అంటున్నారు "చే, పో, రా, రి, చిత్త కాబట్టి "రా" ఆమీరంతోనే ప్రారంభమయ్యే చేదులే నిజమాతుందని హో రా విలాస్ వారు అన్నారు. తుడువబోతూ మారాకుయది అడగడమెందుకు?

కనుకూరు సర్కిల్ ఎల్లెక్కో పరిస్థితులు నానాటికి విశ్వవాధరావు గారి వంకరే మొగ్గు జాపుతున్నాయి. కంప్రాక్టర్లవారుల కుటుంబం కండ్లుదెరిచి కనుక్కుంటున్నారట ఓట్లు. గాంధీగూడ "యవోధర్మ స్తవోజయ" అన్నది. మాతాం 80 లేది.

ప్రభుత్వమువారును యందుకు తగు ప్రయత్నములు సజపకరెను. రైతులు వానిని వినియోగించుటకు సంసిద్ధులై యుండవలయును.

ముగ గ్రస్తత

రైతులలో యుగగ్రస్తత మితిమీరిపోయినది. పరిస్థితు లిట్లు యుండిన రైతు కోలుకొనజాలడు. ఓహోహో! వ్యయము యీవిషయమున ఏమాత్రము పాపాయకారి కాలేదు భూమి, "పరాధీన చట్టము" యీవిషయమున ఎంతమాత్రము పాపాయకాయకునో చెప్పటకు వీలులేదు. వడ్డీరేటును నిర్ణయించుటవలన నీసమస్య అట్లెవరి పూరింపవలెనంటే ఈ సమస్య తీవ్ర సమాహోచయమునకు గురికావలసియున్నది. తాత్కాలిక పరిహారములు ఉపయోగకారులు కావాలవు. మొత్తముమీద నేను చెప్పదగినది యీ సమస్య తీవ్ర పరిశీలనమునకు గురికావలసినదనుటయే.

వ్యవసాయపుసంఘము.

ఇంతకుముందు చెప్పబడిన విషయముల నన్నిటిని సింహకలోకన మొనర్చుచున్న రైతుపరిస్థితి మిగుల అపాయకరస్థితియందున్నదని చెప్పవచ్చును. రైతుపరమను సంఘమునకు అశనిపాతము. అందుచే రైతుసమస్యలను రక్షించుటకు వ్యావసాయసంఘ మొకటి అవసరమని మీఅవ్వన సంఘాధ్యక్షులు నూచించిన నూచనను నేను వృద్ధయతూర్వకముగ నామోదించుచున్నాను. రైత్యారి ఇనాందారి జమీందారి ప్రాంత్యములందన్నిటియందుగూడ రైతుసమస్యయొక్కటే. పన్నుల పద్ధతులయందు భేదముండుట నిజమే. పన్నుల నిర్ణయమునందు భూస్వామిగిని రైతుకును భేదభావ ముదయించుటయు సహజమే కాని యితరవిషయములందు అందరి ఆకర్షరలను ఒక్కటే! అట్టివిషయములందు సముదాయక కృషికి అవకాశముగలదు. భరణ వెరిగించుట భూమియందలి ఫలితాదాయమును హెచ్చించుట అనునవి సాయదానుక విషయములు. ఇట్టిసాయదాయకాభివృద్ధికి పాటుబడుటకు గాను ఒక సంస్థ యెంతేనియు అవసరము.

మోపాడుఫిర్కా జమీన్దార్లులకు

విజ్ఞప్తి.

మన ఫిర్కాలో జమీన్దార్లు సంఘము ఇప్పటివరకులేదు. రైతులమగు మన కిష్టములు నానాటికి వృద్ధికొందుచున్నవి. సరిఅయిన ఆందోళన రైతులందు లేనకతనక జమీందారులు నిరంకుశముగా ప్రభుత్వము చేయుచున్నారని చేత చెప్పవలసరములేదు. యిప్పుడు కొంతమంది పెద్దరైతులు కొకసంఘమును స్థాపించవలయుననియు, అధ్యక్షుల ఉపాధ్యక్షుల తదితర సంఘసభ్యుల నెన్నుకొని కొంతపని జరిగించిన తరువాత గొప్ప నాయకుల నాహ్వనించి నొకసభ జరుపనిశ్చయించి యున్నారు. ఇది మ. రా. శ్రీ తూమాటి వెంకటప్పనాయుడు, పాతకమున మీరయ్య, భట్టు శేట్టి శ్రీనివాస్ వర్రాల కృషి చేత ఏర్పాటుగా బడుచున్నది. గావున రైతులుగూడ వారందరు యధాస్థితి చందాలుయిచ్చి సంఘములను స్థాపించుటకును, నిర్వహించుటకును, తోడ్పడుదురని ప్రార్థన.

ఫిర్కా జమీన్దార్లు

కంపనముద్రం వార్తలు.

ఉదయగిరి తాలూకా కంపనముద్రములో వారపర్వది పోలుకుచ్చెడి గాక గృహమున 14, 15 లేములలో పరిగిన దివానా కండ్లగ్గుమున ఆవారి ఆచారముగ యుండిన కిరహింసను మాన్పించి తరితరులకు మార్గ దర్శకులై.

పర్లాకిమిడి వార్తలు

(స్వకీయ విశేషం)

పర్లాకిమిడి కల్లు.

గత బుధవారంనాడు క్రాంతి పార్టీ మీ రోజున్న యావూరిలో గవర్న మెంటు ఉద్యోగస్థుల కల్లు ఒకటి స్థాపించేరు. ఇక్కడ వున్న పెటల్ మెంటు ఆఫీసుకు ఉద్యోగులు ఇందుకు ప్రధానులు. పెటల్ మెంటు ఆఫీసుగారు ఆవూరు కల్లుకు వచ్చి ఉత్సవంజరికేరు. వారు రెండు వార్తాపత్రికలు దైనిక రు 80/- విరాళము ఇస్తామన్నట్లు తెలుస్తున్నది. ఆవూరు ఈడిలోని పెట్టెల కూడా కొందరు ఆ ప్రాగంభోత్సవము చూచుటకు వెళ్లెరు. ఇక్కడవున్న రాచయలను పట్టి గవర్న మెంటు ఉద్యోగస్థులు కానివారి నెకరిని (గాగియంలోని పెట్టెలను) కల్లులో మెంబర్లుగా చేర్చుకోవడమని నిర్ణయించుకుంటున్నారట. అయినా విరాళము లెవరయినా ఇస్తే పుచ్చుకొంటారట. అక్షతపత్రికలు వగయరాలు యెవరయినా చదువుకోవచ్చును. ముందు ఏఒక్కడిచేతనో కల్లుకు ఇల్లుకట్టెట్ ఇచ్చినవారు ఇల్లుగూర్చి చెయ్యవంటాకేమననే భయంచేత పదిసంకల్పముల వరకు యింటికి ఖరారునామా రాయించుకొన్నారు!

పర్లాకిమిడి ప్రజల దామాము.

ఎవారు పర్లాకిమిడి రాజులు సాగరములు చెరువులు క్రవ్వించేకో ఆవాటినుండి తాలూకాలో ప్రజలకి ఇవేదాహలకు ఆధారంఉండేది. ఆరాజులు ప్రజలకు దాహలకు నీరువుండాలనే ఎన్ని విధాలనయినా నీరుకాగ్రతచేసేవారు. కేవలం కడ్డడి అపరాధకారమని తాలూకా ప్రజల కోసరమే రాత్రింబకల్లు పాటుబడుచున్నారని ఒరిస్సాకిమిడియెదుట వందమాగలచేర పొగడెలు కొన్న యిప్పటిపర్లాకిమిడిరాజువారి వాయములో పరిస్థితులు తారుమారయాయి. జేపవికాలము ప్రాగంభంలో చెరువులో చేపలుపట్టేవారికి ఆ మేస్సినీ తాలూకాప్రజల దాహలకు బురదమిగిలేస్తున్నాయి.

పర్లాకిమిడిపట్టిలో ముమారు 20 వేలమంది ప్రజలున్నారు. నీతాసాగరం క్రవ్వించినప్పటినుండి యిడేపట్టుములోని జనానికి దాహలకి ఆధారం. మునిసిపాలిటీవారు మంచినీటిని సమపాతాలేవి కలిగించలేదు. (కొందరు పశువుల ఆస్పత్రి నూతనీరుతాగుతారు. ఇదిమాదా రాజువారిచే.) ఈలాంటి పరిస్థితులలో గతజనవిలో శిక్షకు ఆక పడి సంపానంవారు నీతాసాగరంనీరు తీసేసి ఆరినూరు కవిటె ఆశేషాం గాగిమానికీ యిచ్చే నేను. గత పదిమాసాలనుండి వర్షంలేదు. నీతాసాగరంలో ఒకవారకు నీరుమాక్కిమే నీరువుండేది. కంపులోను, బువతోను యీనీటినేప్రజలు త్రాగుతూ వచ్చేరు. యీమాక్కిపునీరేవా ప్రజలకు దక్కడమేమని కారాలు మొన్నటి రోజున గోపాలపురంలోని రాజావారిస్థులకేరి కోసం చెరువునుండి బట్టెజేసి నీరుతీసేయవలసి ప్రాగంభించారు. ఆవూరు భగవద్గొప్పవల్ల కంపనమిద్రంవారకే యిప్పటికి పట్టులోని ప్రజలు దాహాకిరియలేక గుడ్డుచేరడమూ, లేక పూవువదలి పోవడమూ తటస్థమైవుండేది.

కందుకూరు తాలూకా పరిస్థితులు.

పంచాయతీలు-వాటివివరాలు

(పంచాయతీ ప్రియుడు)

పంచాయతీలు ఉన్న గ్రామాలు	జనసంఖ్య
1. అనంతపురం	1316
2. చిట్టగుంట	1911
3. చమ్మిడిపాడు	1365
4. చోడవరము	789
5. కాకుటూరు	880
6. కేకరు	4452
7. మాచవరం	2248
8. పెట్టురు	1597
9. పొన్నలూరు	2889
10. రాట్లూరు	897
11. రేపల్లి	858
12. ఓగూరు	1995
13. జయగుమ్మి	2689

జమీందారీ

14. చెరుపూరు	2702
--------------	------

శాంక్షిక అయినవి.

1. లింగినపల్లి	2504
2. కొండముడునుపాలెం	1519
3. నరిసింగోలు	1121
4. పలుపూరు	2886
5. పోలూరు	8855
6. రామయ్యపట్నం, రాఘా	2788
7. రంగల్లి	1450
8. కామేపల్లి	1774

పెండింగులోవుండేవి.

1. బసిరెడ్డిపాలెంవర్రా	686
2. చేపూరు	1894
3. గుడ్లూరు	2777
4. కొండపి	2117
5. ముప్పవరము	2850
6. నందనవనము	1867
7. ఉల్లపాలెం	1800
8. ఉప్పలపాడు	1885
9. వెన్నూరు	2892
10. లింగసముద్రం	8838
11. పాలి నేనిపాలెం రాళ్లపాడు	1298

ఇక పాపించ వలసినవి-గవర్నమెంటు

గ్రామాలు

1. అనంతపురం	1118
2. అక్కరామ	1155
3. భీమవరము	1945
4. చాల్ల	1845
5. చాకండ్ల	2407
6. చలంపల్లి	1686
7. చిన్నికొండ	1056
8. చిట్టూరుపాడు.	1087
9. యలవర	1673
10. ఇప్పగుంట	1485
11. జార్లపాలెం, పెదకొండగుంట	1488
12. జిల్లేపల్లి	1049
13. కలికివాయి	1071
14. కనుమర్ల	1883
15. కొల్లూరుపాడు, రాజాపాలెం	8173
16. కొల్లూరు	1043
17. మనాచేకపురం	1591
18. మోచర్ల	2025
19. మోపాడు	1808
20. ముగలిచర్ల	1080
21. పెన్నూరుపాడు	1120

22. పాకాల	4958
23. పచ్చక	1541
24. పెడిపాడు	1865
25. పెరిజిపి	1441
26. రావులగొట్టు	1296
27. కాంధూడి	1866
28. సోమరావపల్లె	1978
29. కర్తి నేనిపాలెం	1011

జ మీ ం దారీ

30. బోగనంపాడు	1281
31. చిన్నపరని	1003
32. కలకర్ల	1101
33. కొట్లపాడు	1002
34. ముత్యాలపాడు	2900
35. నలదలపూరు	1107
36. కాకవరము	1254
37. చుండి	2201
38. వీరరావుపూడి	1277
39. ఓలేటివారిపాలెం	1120
40. రెంగరావకొండ	1102
41. యెడ్లూరుపాడు	1287

నోటు

ఈతాలూకా గ్రామాలు 186 లో పంచాయతీలు ఉండేవి. 14, శాంక్షిక అయిన ఎల్వెక్ పై నెలలో జరుగనున్నవి. 8, పెండింగులో ఉండేవి 11, కుటు 88 పోలే ఇక 41 పెద్ద గ్రామాలలో పంచాయతీలు స్థాపించబడవలసి యున్నవి. గ్రామాలలో పంచాయతీలున్నందున ఓట్లసంఖ్య హెచ్చుగా ఉంటుందనే కారణంతో ఉల్లపాలెం జమీందారుగారు యిప్పుడిప్పుడు పేల్కొని పంచాయతీలు స్థాపించడానికి పూను కుంటున్నాడు కనిగిరెడ్డిమాదిరి వెనుకడుగు వేయకుండా. ఇక ఆపాతెవక వర్గంలో చేరిన మొత్తాల్లనాయుడుగారు, పేరారెడ్డిగారు, అచ్చిరెడ్డిగారు, దేవరపల్లిగారి గ్రామాలలో ఒక్క పంచాయతీగూడ స్థాపించలే! ఇక నైవావెంటనే పేల్కొని ముందు తమ గ్రామాలలో స్థాపించి తర్వాత తక్కిన గ్రామాలలో స్థాపించ వూనుకోవాలి. గుడ్లూరును, అనికారజాలు చెప్పితే లాభంలేదు. కాలముందు వెళ్తున్నది. మనం వెనుకబడుతున్నాం. పరుగెత్తాలేదా! పరుగెత్తాలే!!

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. No. 627 of 35
O. S. No. 696 of 27

యర్రావు వెంకటరెడ్డి ట్రాన్స్ ఫర్ వారి ఎదిరిలు

1. వెల్లూరు కోడ-డరామిరెడ్డి
2. అబ్బామ్మ పురపురామయ్య
3. పోలు శ్రీచక్రవర్తి
- 2, 3 మైనరు అయినందున గార్డయిక్ కాటంగెడ్డినుండర రామిరెడ్డి
4. కాటంగెడ్డి నుండరరామిరెడ్డి
5. ఆపట్టాభిరామిరెడ్డి
- 2 మొదలుసాకిక్ పడుగు పాడు, కొల్లూరు తాలూకా
1. సాకిక్ వోలెరి, గూడూరు తాలూకా

ఈ నెంబుడికిని ఆనలు వారివల్ల యీ ట్రాన్స్ ఫర్ వారి ట్రాన్స్ ఫర్ చేయించుకొని వారంటు అమలుకొనివున్నాడు. ఇందుకు ప్రతి వాదులకు యే మే నా ఆక్షేపణలున్నయెడల తే 4-9-1985 దిన హాజరై కోర్టువారితో మనవి చేసుకోవలసివచ్చింది.

నెల్లూరు } యం. నరసింహచార్యులు,
21-8-85 } ట్రాన్స్ ఫర్ వారి వాదన.

యాలం ప్రకటన

నెల్లూరు డిస్ట్రిక్ట్ కోర్టు ఫయల్ I. P. No 45 of 1981 నెంబరున యిక్ సార్వెంటు అయిన కోడ రామిరెడ్డిగారి ఎట్టేటు తాలూకు కోల్లూరు తాలూకా విడవలూకు, అన్నారెడ్డిపాలెం, అల గానిపాడు గ్రామములలోని మెట్ట మాగాణి భూములన్నీ, అన్నారెడ్డిపాలెం గ్రామములోని ఇండ్ల నివేళములున్న, నెల్లూరు తాలూకా ప్రవృత్తివం పిదూరు గ్రామములలోని మెట్ట మాగాణి భూములన్నీ, గూడూరు తాలూకా గూడూరు గ్రామములోని యింటి నివేళము స్థలమున్న, నెన్నూరు మజరా తిప్పవరపూరు గ్రామములోని మైకామైక్ భూమిన్నీ, రాఘా తాలూకా చాళిం గ్రామంలో మైకామైక్ కువయోగించ కల మెట్టభూమిన్నీ, నెల్లూరు టౌన్ గాంధీ చౌకులో యిక్ సార్వెంటు ఎట్టేటు అప్పీసువద్ద తే 2-9-1985 ది సోమవారము మధ్యాహ్నము 1 గంట లగాయకు యాలంవేయబడును. సర్వే నెంబరు. విస్తీర్ణములు, హద్దులు, యాలము మర క్తులు, వర్తమాలు తెలిసికొన గోరువారు యాల ముకు ముందు యెప్పడయినను, యాలము సమ యమనను రీతయగారివద్ద తెలిసికోవచ్చును. ఓరుగంటి వెంకటకృష్ణయ్య, స్వెవల్ రీతయ, 21-8-85.

ఇంద్రియ సంజీవిని వణి

శ్రీవాంఛ లేనివారికి, యావనముపోయిన వారికి, శుక్లవర్ణము మొదలగు వ్యాధులచే వీర్యము పల్లవైనవారికి, శ్రీల, తనుమవ్యాధులకు వర ప్రసాదము వంటిది. పథ్యములేదు అచ్చులేమైన గుణమునిచ్చును. 50 మాత్రల సీసా 1 కి రు 1-8-0.

గ్రహణి మాత్రలు

రక్త, జిగురు, అతిసార, బాలగ్రహ కలరా మొదలగు సమస్త విరేచనములకు ఆమోఘముగా పనిచేయును. ఒక మాత్రకే గుణము కనుపించును. 25 మాత్రల సీసా 1 కి రు 0-8-0. క్షేట్రులగు ఉచితము—విశంట్టు కావలెను. సత్తి వెంకటరెడ్డి, ఇంద్రియ సంజీవి డిపో, యేలేటిపాడు, వెనుగొండపాళ్ళు, పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా



డొంగై గారి బాలామృతము
బలహీనమైన బిడ్డలకు పుష్టియున్న బలమున్న. అరగ్యము. నిద్రును. అన్ని స్థలములందు దొరకును.

కె. టి. డొంగై అండ్ కో., గోగాం-బాంబే.

ఎనేట్టు ల్యాండు ఆకు

1984-వ సంవత్సరము అన్ని సవరణలున్న, ఇనామల లెక్కన్న, చేర్చి, అన్ని సవరణములున్న, యీ ఆట్టు క్రింది వ్యవహారములకు లిమిటేషన్లు తెలియగల మేధావర్త తోటిన్ని తెలుగున వ్రాయబడి చక్కని వ్రెండు చేయబడినది. ఆర్డరుతో సామ్యపంపువారికి పోస్టేజి సహా రు. 1-8-0 లు V. P. గా పంప గోరువారు రు 0-8-0 లు పోస్టు చీట్లు అడ్వాన్సు పంపవలెను. మేనేజరు:— తెలుగు లా జర్నలు ఆఫీసు, నెల్లూరు.

ఆంధ్రదేశమందు నాడికగీతయందు ప్రఖ్యాతియు, స్వర్ణవతిక బహుమానములను బడసిన

డాక్టర్. సి. ఎ. కె. చార్యగారి



ధాతుబల:—ఇంద్రియ పటుత్వమును, మంచి ఉత్సాహశక్తిని కలిగించును. 6 బోహుల సీసా రు 1-8-0. తాపగణ:— స్యా వ్యగ్రములను త్వరలో మరుద్దుటయందు ఆమూల్యమైనది. 80 మాత్రల సీసా రు 1-4-0. శూల గజకేసరి:— దీప్తియులగు కడుపునొవ్యాధులచే క్షీణించువార ఖమ్మత్వలో ఆస్యమును చేబొచ్చునది. 80 మాత్రల సీసా రు 2-4-0.

డి. తిరుమల ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసీ, చిలకపాడు, మద్దులూరుపాళ్ళు, గుంటూరుజిల్లా.

నెల్లూరు జిల్లా యానాదిసంఘము.

(10-2-35 స్థాపితము.)

నెల్లూరులో 10-2-35 తేదిన జరిగిన నెల్లూరు జిల్లా యానాదిసంఘంలో ఈ సంఘము స్థాపించబడినది. ఉద్దేశము యానాదుల హక్కుల కొరకు పోరాడటము.

పంచాయతీసభ్యులు.

1. క్రియకులు కె. వి. రాఘవాచార్యులు
2. వి. వి. ఎల్. (పెసిడెంటు)
3. గండళ్ళ పోలయ్య
4. మండి విశ్వనాథం వి. వి. ఎల్.
5. వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య వి. వి. ఎల్.
6. చొక్కా మొగలయ్య
7. పట్నా శేషయ్య
8. కత్తి చంద్రయ్య
9. తూములూరు ఆంజనేయరాధయ్య
10. ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్య వి. వి. ఎల్.
11. మల్లా సుబ్బయ్య
12. అన్నచాళి అనిసారాయణయ్య వి. వి. ఎల్.
13. సుబ్బాచంద్రయ్య
14. తుళుకుల తొట్టాచార్యులు
15. వేమూరు లక్ష్మయ్య

యానాదుల జనసంఖ్య.

1921 పెన్సన్ ప్రకారం అన్ని జిల్లాలలో కలిసి 1,85,000 ఇప్పుడు 2 లక్షలుండవచ్చు. నెల్లూరు జిల్లా 79 వేలు గుంటూరు 18,000, చిత్తూరు 11,000, కృష్ణా 9,000, విశాఖపట్నం 6,000, తెలంగాణ 4500, గంగా 8500 ఇతర ప్రాంతాలు 5500.

సభ్యులు, సంఘములు; సభలు.

ఇంకవరకు జిల్లాలో చేరిన సభ్యులు సంఖ్య 1100. సంవత్సరంవారీ రు 0-8-0; 28 ఫిర్యా సంఘాలు, 1 తాలూకా సంఘము 1 జిల్లా సంఘము స్థాపించబడినవి, జిల్లా యానాదుల సభ 10-2-35 తేదిన, రాష్ట్రీయ యానాదులసభ 21-3-35 తేదిన నెల్లూరులో జరిగినవి. మొదటి సభకు (పెసిడెంటు బాధ్యత వహించుట) జి. ప్రకాశంపంతులుగారు, ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు డి. స్వామిదాసుగారు వి. వి. వై.యమ్. సి. వి. కార్యదర్శి. వచ్చిన జనము 3000, సభ రావు పాపిలు ఓ. విశ్వనాథరావు వి. వి. ఎల్. గారు ప్రారంభించిరి. రాష్ట్రీయసభకు (పెసిడెంటు రైల్వే హోటల్ బస్టికయిన దివాకర్ బహదూర్ వి. భావ్యం ఆయ్యంగారు. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు విశ్వనాథ రావుగారు, ప్రారంభోపన్యాసకులు వి. వెంకటసుబ్బయ్యగారు (సర్వంటు ఆఫ్ ఇండియాలో పాల్గొని) 4000 మంది 120 గ్రామాలనుండి వచ్చిరి. 180 రూ. సభ్యత్వపు చందాలపాపకు వసూలైనది. ఇతర సభలు 80 జరిగినవి.

సంఘాలవల్ల లాభాలు.

జెట్టిపనులు, పోలీసులకు, గ్రామాధికారిలకు పెద్దరైతులకు అనాదిగా చేస్తుండిన జెట్టిపోయింది. లెక్క సామయిల వడ్డీపాప తొలగింది. ఏవాయిదా తప్పిపోయినా కట్టిన వాయిదాలకంటే మళ్ళీ కట్టవలసియ్యుండెను. ఇట్టిబాకీలు రద్దుపడినవి. మేస్త్రీల మామూలు గస్తులు పడకవంతులు, వరకొర, మూటలమోత, పనమోపులమోత, కట్టెపుల్లలు, తడికలు, కొట్టు, తుండెళ్ళు సరఫరా బొత్తిగా నిలిచిపోయినది.

ఇంక సలూలు.

15 గ్రామాల యానాదులకు ఇండ్లస్థలాలు ఇప్పించబడెనని సర్కారుకు జిల్లా రెవెన్యూ ఇన్స్పెక్టరు సర్కారుకు జిల్లా రెవెన్యూ ఇన్స్పెక్టరు వారు 25 గ్రామాలవారికి జిల్లా యానాది

సంఘములవారు సిఫారసుచేసిరి. ఇటుకపల్లి, ఓటుకూరు, ఉలవపాళ్ల గ్రామాలలో యానాది పోలీసులు కొత్తగా కట్టినారు.

సి. జి. ఆర్.

ఈ సంఘాలు వెట్టిపనులు జెట్టి పోలీసులకు నూపరంబెండెంటు గారికి యానాదుల స్వములు తెలుపగా వారు మూడు 800 మందికి హాజరు పడుతు లేకుండచేసినట్లు తెలియుచున్నది. కొంత మందికి చీరబట్ట పోయింది. సి. జి. ఆర్. ఆసక్తి లేకుండ చేయుటకు అది పలుపడకుంటే అందులోని పడకవంతులు హెచ్చు శిస్తుకైరా ఇబ్బందులను తొలగించుటకు ధిల్లీసభలో ప్రయత్నము చేయుచున్నార. లేకుండపోయినది.

కేసులు.

మచ్చిరెడ్డిపాలెంలో కొద్ద వరదాడడిగాను మరొకరు నివృత్త శేషయ్య అను యానాదిన అతని కొడుకును కొట్టినందుకు కొడవలూరులో బలరామయ్య ఇద్దరు జెట్టివారు పన్నుకు వెంకటేశు అను సంఘమేస్త్రీని కొట్టినందుకు మొదటి వారిపై పోలీసు కంప్లెయింటు, రెండవవారిపై క్రిమినల్ కేసు జిల్లా యానాదుల సంఘము వారు చేసిన పిచ్చుకు వారు జరిగిన వనికి విరించి ఇకపై అట్లు చేయుటలేదని (ప్రాసియ్యుచుండున వారిపై కేసులు వదులుకొనబడినవి. భూములు.

వచ్చేరు దగ్గర మరాటి ఈనె అనే ప్రదేశాన్ని మాగాణిభూమిని సర్కారువారు పేదలకు ఇచ్చుటకు తీర్మానించి 1935 జూన్ నెలలో చీట్లు చేయగా మూడు 800 యానాదులకు తల ఒక ఎకరాకంటకున చీట్లు వచ్చినవి.

పాఠశాలలు.

నెల్లూరు గంజి పేటలోను, ట్రంకుకోట్లలోను యానాదులకు పెద్ద వయస్సువారికి రాత్రిబళ్ళు 8 మాసముల జరిపినారు. ఇద్దరు యానాది బాలికలు చదువుచెప్పినారు. నెలకు 5/-కు తీరం. యానాదిఫిర్యా సంఘ (పెసిడెంటు, కార్యదర్శులు మొదలగు ప్రపంచ సంఘములు, చదువుట (వ్రాయుట, లెఖలు చదివ్ర వగైరా సంఘములు 20 మందికి భోజన బస వసతులు ఏర్పరచి చెప్పించినారు ఈబడి 25-4-35 తేదీ జరిగినది.

యానాది హస్తాలు.

12 మంది (10 మంది బాలురు, 2 బాలికలు) యానాది విద్యార్థులకు నెల్లూరు రంగనాయకులపేటలో హస్తాలు ఏర్పాటు చేసినారు. వీరికి భోజనము తీరాలు, వగైరా ఖర్చులన్నియు జిల్లా యానాదిసంఘమే భరించుచున్నది. దీనికి నెలంపల్లి వెంచలయ్య మేనేజరుగా చాలక్రెడెన్స్ పనిచేయుచున్నాడు.

కమిటీమీటింగులు.

2 జరిగినవి.

కూలీలు.

పిచ్చముంకలతో గ్రామాలలో కూలీలు రయితులు కొలుస్తుంటారు. ఇది చట్టానికి విరుద్ధం. నేరము ఇట్టి ముంతలు వాడటమే. ఈదురాచారాన్ని లేకుండ చేయడానికి సహాయపడుతానని జిల్లా పోలీసు నూపరంబుగారు ఈ సంఘానికి తెలిపియున్నారు.

వి. రాఘవయ్య, కార్యదర్శి.

ఆఖరి భారత కాంగ్రెసు కమిటీ మద్రాసులో అక్టోబరు 14, 15 తేదీల యందు జరుగవలెనని కాంగ్రెసుసభ్యులు నిర్ణయించిరి. కమిటీ సమావేశము పూర్తియైన రియవార, 8 వారముల పర్యంతము కాంగ్రెసుసభ్యులు తమిళనాడులో సంచార మొనరింతురు.

ది స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా

ఇండస్ట్రియల్ అండ్ జనరల్ అస్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్
8, శంబుదాసువీధి, మదరాసు

అభివృద్ధి	
చేరినవ్యాపారము	రు. 27,00,000
పూర్తి చేసిన వ్యాపారము ...	,, 20,00,000
దాదాపు ఆస్తులు ...	,, 2,00,000
గవర్న మెంటు హామీలపెట్టుబడి	,, 95,000
చెల్లించిన క్లయములు (ఇండస్ట్రియల్) స్కీములు.	,, 2,50,000

“కంపెనీ నిర్వహణ చాకచక్యమునకు కంపెనీ వారిని ప్రశంసింపక తప్పదు. ప్రస్తుతపు పాలసీదారులు రాబోవు పాలసీదారులు కంపెనీ పరిస్థితులకు గర్వింపవలసిన అవకాశము కలదు” అని ఆక్స్ఫర్డులో కె. వి. మాధవగారు ప్రశంసించి యున్నారు.

ధారాశ్రమైన కమీషను వేతనముపై పలుకుబడిగల. ఏ జంట్లు కావలెను.

యమ్. యన్. ఆర్. ఎ. గుప్త, మేనేజింగు ఏజంటు.

నెల్లూరు జిల్లా కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకింగు యూనియన్ వారి ప్రకటన.

ఫిక్స్డ్ డిపాజిటు తీసుకొనెదము. సంవత్సరమునకు 100-కి రు 3 లు వడ్డీ ప్రకృతమునక సంవత్సరపు డిపాజిట్లై గైకొనెదము. ఇతరవివరములు మాయొద్ద కనుగొనవచ్చును.

కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకింగు కార్యాలయము, ట్రంకుకోట్ల, నెల్లూరు. 28-6-35

కె. కృష్ణారావు, కార్యదర్శి.

పండిత డి. గోపాలాచార్యులువారి జీవామృతము

ప్రస్తుత కాలములో అలసటచే ఆరోగ్యము చెడి, కుష్కించి, కలు త్వముకల్గి, నరముల దుర్బలత్వముచేటిక్కి, శిరోభారము, పిత్తవికారముచే బాధపడుచున్నార. ఈవ్యాధులు శరీరమునందు పాటుకొనుటకు ముందుగనే వాటినిపారద్రోలవలెను. దీనికి జీవామృత మొక్కలే శరణ్యము. అది అతి త్వరితముగ రక్తమును కృత్రిమీకరి, నరములను బలపరచి, కష్టమయిన జననత్వముంతయు కలుగజేసి, నూతనశక్తి ఉల్లాసము కల్గించి, సంపూర్ణారోగ్యవంతులుగ చేయును.

ప్రతిమాపులో దొరకును: పెద్ద సీసా రు 3-4-0.
చిన్న సీసా రు 1-12-0.
తయారు చేయువారు: ఆయుర్వేదాశ్రమము
పోస్టుబాక్సు నెం 287, వద్రాసు.

కవితా ప్రణయము.

(షేక్ స్పెయిన్ సాహిత్యము)

వాసవయ ప్రపంచమున వాతావృత్తివలన
[భావం]
వాసవయ మున్నె పుడో వాడు మొదల
[ప్రాయోగికావహా]
వాసవయే పోయెదలకమును నిద్రించుచున్నాడే
మో! పొగనుల్ ఘటించి వశముం పొనరించుకొనం
[దలంపగా]

శేఖర బుద్ధిహీనత ఘనీభవమున ని, కాశ్యపైకవి
జ్ఞానవిద్యాగమ్యవృద్ధి నన్నిటులేటికి రాధవైట్టె
[దో]
మానిని! పోయెదలక మార్గమైన శివయ
[త్రయ]
ప్రభువలననేటి విమలము ప్రాచీనంబి
[వాసవో]

ఆలల వాలరాంగియు రసాగ్ర పురస్కృత నవ్య
[గీతికా]
భావపరంపర వొడవ పల్క మనోహరి! నిన్నె
[నమ్మివా]
శివరసాంధకాలను రచించి నీవృద్ధయమ్ము
[నందువా]

యావనభాగ్య మిట్టిదేను నయ్యనుమల్ గ్రహి
[యింపు మింపుకా]
అనవినిదీయిపోయి లలవా! పసలేని ననుస్వరించి నీ
మనమును వ్యర్థపుచ్చిది మామమువల్లపావాస
[కాంతిని]

గ్ధన జనువేడఁ బోయిన వృధాయగుఁగాని లభిం
[యనేమి దృ]
ప్తిని మరలించి సౌఖ్యముఁ దింపక వేటొకని
[వ్యర్థపుమా]
వాకునునీకు కాంక్షనమనక వ్యతిరేకత జాతిశ్చేద
[సం]

మొక నిబంధనకొదవి యిట్లు పంచాంగసరించి
[సౌఖ్యకాం]
మృత్యుతిరణయనేల కులసౌధమువాసియు
[అన్యమృతావల]
దూకినమాడ్కి సంకెర మథోగతిక గుటియా
[దు వంకావా]

కులము గుణము రూపమును కోరునెగాని లతాంగి
[యన్యకా]
కులనటువై నిరక్షులతో ఘటించునె మైత్రి
[దృష్టి వ]
ల్లులఁబ్రసరి చినాయెడఁదల వృధవేసికె
[శివితమ్ముగో]

మరి! యిపుడైనచివ్వి ప్రమాదములేదు వరింపు
[మెవ్వనేక]
కలకాలంబు సుఖానుభూతియి తెక్కిల్ గట్టు
[కోటోలు నె]

చ్చెలి! కాని మనుష్యప్రపంచమున రాశిభూతమా
[దుఃఖ వ]
ల్లులమే! వాట్లుకొనంబ నేమి, విధి కల్పాలంబు
[లిట్లయ్యె నం]
ను, లవకే న్నియు వెన్నచింతిన నైపుర్యావ
[శిష్టంబగుక]

తనకు భవంత నే వ్రుయ్యుదావరియించెను పట్టు
[నత్య సం]
ధుని గుణిని వృహాచమని దూరమెరింగినవాని
[గోరకె]

ల్లును నభియా! సుధారసములో రుచు లానన
[కొంతవదని య]
ల్లును సరె, చింతపంచుదిను మోటులకయ్యవి
[గోచరంబులే]
(చేతనము)

బెన్డ పిల్ల

(రామ్)

యెండిరంగుల గంధులేలు
తగుట తెగుమాలామకుంటా
వాగులనకా వంశలనకా
నురుగులెగరా పరుగులెత్తె
ఏటికెదం

పదవనడికే చిన్నదాన్ని
ఓయిరాజా!
పరువుగలిగిన బెన్డదాన్ని
పరువుగలిగిన బెన్డదాన్ని
3

నుల్లరిగి క్రుల్లిపడుమా
సందరాలా మొగిడికోసం
సంబరాలూ పట్టలేకా
సరసమాదా పరుగులెత్తె
ఏటికెదం

పదవనడికే చిన్నదాన్ని
ఓయిరాజా!
పరువుగలిగిన బెన్డదాన్ని
పరువుగలిగిన బెన్డదాన్ని
3

దరుల నూపే తరగలందున
తెయ్యిపగలూ యుయ్యలూగే
చందురుల్లే నూరియుల్లే
నూసుకుంటా నవ్వుకుంటా
యేటిమీద

పదవనడికే చిన్నదాన్ని
ఓయిరాజా!
పరువుగలిగిన బెన్డదాన్ని
పరువుగలిగిన బెన్డదాన్ని
4

తేలిపాయ్యే తెప్పమాదా
గాలికల్లే చాపలెత్తి
ఏరుపలికే నుతిని గలిసి
యాలపదములు పొదుకుంటా
యేటిమీద

పదవనడికే చిన్నదాన్ని
ఓయిరాజా!
పరువుగలిగిన బెన్డదాన్ని
పరువుగలిగిన బెన్డదాన్ని
5

వచ్చెపాయ్యే వయసుకాండ
ముచ్చలైవా పదవమాదా
హెచ్చులెగల గంకమీదా
కానిదబ్బులు గుంజుకోని
గంకకావలి

పదవనడికే చిన్నదాన్ని
ఓయిరాజా!
పరువుగలిగిన బెన్డదాన్ని
పరువుగలిగిన బెన్డదాన్ని
6

నాన్నా కేరూ దాశరాజా
నాన్నా కేరూ మల్లెగంధి
ఏటికెదం గట్టుమీదా
అదిగో అల్లద బెన్డపల్లె
ఏటిమీదా

పదవనడికే చిన్నదాన్ని
ఓయిరాజా!
పరువుగలిగిన బెన్డదాన్ని
పరువుగలిగిన బెన్డదాన్ని
7

విచిత్రతర జ్యోతిషము.

జాగితగంపా—లే నన్నా—“ప్రశ్న” యని
ప్రాసే, మైదు ప్రాయము. 2 ప్రశ్నలకు ప్రశ్న
జవాబులు. 1. 1000 చలం 10. 1, శివీచలం
య. 2, శ్రీ మేధా అన్న భాజకర్పి.
శ్రీమద్రామరం, కాగే ముద్ద గోష్టు. (గంకాం)

మూల వ్యాధి.

బహుశః సంఘర్ష చిరకాలమునుండియున్న
వ్యాధిగాని, శ్రోత్ర దిగాదు. ఎట్టిస్థితిలో యున్నను
కొప్పి, కల, మొలలు, మంటుబాధలను మొదటి
ప్రాంతలోనే నివారణలేయును. ఆపశేషను లేక
8 గోజాలలో సంపూర్ణగుణము. గుణమివ్వనిచే
సామ్యువాపసు ఇవ్వబడును. కల రూ. 2.
శ్రీమదా కార్యాలయం, మంబార్ వాడ 4-వీధి, బొంబాయి, నెం. 4.

చెవుడు.

మా అలహాకోటిపక్ శైలము చెవి వాధలకు
ఆహానుమయ్యుంది. చెవుడు చెవిలోనీరు, చీము
కాదుట, పోటు దురద, పుండ్లు మొదలగు వాటిని
శ్రమముగా పోగొట్టును. కేలకొలది చెవివాదు
యొకేషధములే గుణమొందిరి. గుణమివ్వని యె
దల సామ్యులేరికి యివ్వబడును. కల రూ. 2
శ్రీమదా కార్యాలయం, మంబార్ వాడ 4-వీధి, బొంబాయి, నెం. 4.



రతి మాత్రలు

శ్రీ పురుషులకు ఆనందములో తనవిల్లియ్యటకేవియే?
ఇందు రస విషయము చేర్చక కన్యక, బంగారు, హిమాలయపుష్ప
వనమాలికలితోగొప్ప యోగిశ్వరువద్ద గ్రహించి ముసలితనము లోకముగా
తేకుండతేయుటకు వీర్యపటుత్వము లేనివారికి లేపనకల్ప కలిగించుటకు సంశాసనాప్తి లేని శ్రీలకు
పుత్రదీక్ష పెట్టుటకు ప్రయత్నించి ఈమహాయోగ రాజము కల్గెడిచేయుట కవకాశము కలిగించితిమి.
సంతోషించక వాడితిరుదు, లేదా విచారించిన లాభమున్నదా? గుణములేనివో డబ్బు వాపసు
చేతుము. అరగంటలో వీర్యమును రాయవలెనేనీ రమించుటకు ఉల్లాసము కలుగజేయటలో
గవ్వనకై పనికిరావు. మాచెదరల కార్యవ్రాయుము.
డాక్టరు
ఎ. సాంబమూర్తి.
చికాకోలు.
80 మాత్రలు 5-0-0
కాంపిల్లు 80 మాత్రలు రూ. 8-0-0.

సాచిడి



ఒక సారి పీల్చి పొగాకుయందలి సువాసన గమనింపుడు.

డాక్టర్ టి. యన్. రామ్ గారి స్పెసిఫిక్ స్త్రీలకు దివ్యోషధములు.

ఈదిగువ నుదహరించిన డాక్టరు టి. యన్. రామ్ గారి స్పెసిఫిక్ స్త్రీలపాలిటి
వర ప్రసాదిని అని ప్రత్యేకముగా తెప్పనెక్కిరలేదు
ఈ స్పెసిఫిక్ ఎందరో స్త్రీలు బహుభవముతో నుప
యోగించి స్వస్థతన బొందుటయేగాక, సంతానమునుగూడ
గలిగి సౌఖ్యముగా యున్నార. పుచ్చుకొనుటకు
ఇంపీతముగానివి, గుణములేని మొదలయినవాటిచే వృధా
కాలయాపనలేని వ్యాధిని వృద్ధి కెందింపకును.

1. బహిష్టము కూలనివారనీ.
2. మగ్నస్తానమునుండి వికేషముగా రక్తముబోవుచూ దానికే గలగు
వ్యాధులకు దివ్యోషధము.
3. ప్రసవ కాలావృతము:—దీనిని ప్రసవించుటకు వారం, 10 గోజాలు
ముందునుంచి నుపయోగించిన కన్యములేక ముఖప్రసవము గలుగును.
4. ప్రసవించిన తర్వాత నుపయోగించు ఔషధము:—దీనిని వాడిన
మలినమును భూతిగా బోగొట్టి తల్లి దీక్షను ఆరోగ్యముగానుంచును.
ఖరీదు:—ప్రసవముచేసిన 1, 2, 3 ఔషధములు ఒక్కొక్కటియై
య. 8 లు. 4వ ఔషధము య. 2 లు.
పోష్టద్యార తెప్పించుకొనువారికి 8 జవాలు ప్రత్యేకముగా వాడకేను
బడును. ఔషధములతోగూడ వాటిని వాడు పద్ధతులు పత్రికమున 2వ
ములు పంపబడును.
డాక్టరు టి. యన్. రామ్ యల్. ఎన్. యం. యన్. (హోమో న్యూకెరి)
అధ్యక్షులవారికి, నెల్లూరు.

హైకోర్టు తీర్పులు

ప్రామిసరీ నోటుమీదదావా.

ఒకడు, తన తరపున తన తమ్ముని గార్డయనుగా ఒక ప్రామిసరీ నోటు వ్రాసియ్యెను. ఆ నోటుమీద దావాలో ఆస్తుదమ్ముల నిరువురిని పార్టీలుగాచేర్చి, తమ్ముని గార్డయనుగా అన్నగా ఓపిచేర్చి వాది దీక్షింపజేసెను. దీక్షి అమలు జరుపు నప్పుడు కోర్టువారు దీక్షి మైనరు తమ్ముని బంధించినదియు, దావాలో అన్న గారు తమ్ముని గార్డయనుగా వుండుటవల్ల మైనరు తరపున చేయవలసిన వాదనలను చేయలేదనియు, అందుచేత వాయిద్య దీక్షి అనియు ఆర్జిప్రాయపడి మైనరు ఆస్తిమీద దీక్షి అమలు జరుపుటకు వీలులేదని చెప్పిరి. ఇలా తీర్పుయిన హైకోర్టులో సెకండు అప్పీలుజేయగా, వ్యాయమూర్తులయిన శంకరమీనగాలికడ విచారణకువచ్చి, మైనరు తరపున గార్డయనుగా ప్రామిసరీ నోటు వ్రాసియ్యిన అతను, దావాలో ఆ మైనరుతరపున గార్డయనుగా వుండకూడదని నిజము ప్రావీణ్య కోర్టులో తేదనియు మరియు ఏ తీర్పులలోను భేదించబడియుండలేదనియు, అందు దీక్షి అమలుజరుపు కోర్టు దీక్షి సరి అయినదా కాదా విచారించుటకు పాట్కలేదనియు తీర్పుచెప్పిరి. వై ఆర్జిప్రాయమును సమర్థించుటకు 52 మద్రాసు 275 మీద ఆధారపడిరి.

(సి. ఆర్. ఎన్. ఎ. 54 ఆఫ్ 82)

(2) సాక్ష్యము-ఖర్చులు

దావాలో పార్టీకానితనను, ప్రతివాదులతరపున సాక్ష్యము నిచ్చెను. యితను యచ్చిన సాక్ష్యము అబద్ధము, పనికిరాదని తీర్పు చెప్పటతో ప్రతివాదులతోపాటు ఖర్చులను భరించ

వలయు నని తీర్పు చెప్పిరి. ఈ తీర్పుమీద హైకోర్టులో రివిజను దాఖలుచేయగా వ్యాయమూర్తులయిన వరదాచార్యులగారికడ విచారణకు వచ్చి నిజము ప్రావీణ్యకోర్టు పెక్షను 85 ప్రకారము ఖర్చులను భరించవలసినదని చెప్పుటకు కోర్టునకు ఆధికారము కలదనియు, కాని దావాలో పార్టీలుగా ఉన్నవారిమీద ఖర్చులు భరించవలయునని చెప్పుటకు వీలున్నదిగాని, పార్టీలు కాని వారిమీద (సాక్షులు మొదలయినవారిమీద) ఖర్చులు భరించవలయునని చెప్పుటకు వీలులేదని తీర్పు చెప్పిరి.

(సి. ఆర్. సి. 1783 ఆఫ్ 88.)

మైనరువాదాలు-కంపెనీ సేవన్.

మైనరు వాదితరపున గార్డయను ఒక ప్రామిసరీ నోటు దావాలో జడ్జిమెంటునకు పూర్వము ఎర్రస్తునకు పిటిషను దాఖలుచేసెను. ప్రతివాది ఎర్రస్తునకు ఆర్డరుచ్చెను. ప్రతివాది దీక్షివాణి హమీయచ్చి, పెక్షను 95 క్రింద తగు కారణములేనిచే ఎర్రస్తునకు పిటిషనుదాఖలు చేసినందులకు కంపెనీ సేవనుకుపెట్టెను. కంపెనీ సేవను ఎవ్వరు యివ్వవలయునా అనుసమస్య వచ్చెను. వాది మైనరు మైనరు తరపున పిటిషను పెట్టినది మైనరుగార్డయను కారణములు సరిఅయినవాంకానా అని విచారించుట విధి గార్డయనుది అయియున్నది. వై సందర్భములలో, మైనరు వాదిమీదకూడ పెక్షను 95 క్రింద పిటిషను దాఖలు చేయవచ్చుననియు, గార్డయనువిధి సరిగా వెరవేర్చలేదని ఎంచిన యెదల గార్డయనుమీద కంపెనీ సేవన్ యిచ్చుటకు కోర్టునకు ఆర్డరు 82 రూలు 14 క్రింద పాట్క-కలదనియు తీర్పుచెప్పిరి.

(సి. ఆర్. సి. 1848 ఆఫ్ 1988.)

సింధులో వారషత్తిక రు 1000-0-0
భ రా న త్తు.

సింధురాష్ట్రమున ప్రచురముగు వార్తాపత్రిక వ్యట్టాధికంపమును గూర్చి వ్యాయమూర్తులించి నందుకు రు 1000-0-0 భరావత్తుకోరబడెను.

కో వ్యం.

ప్ర|| యుద్ధంవస్తీ ఇల్లండు ఏతట్టా!
ఉ|| ఈతట్టా, ఆతట్టా, మధ్యప్రమా.

లకోటా ప్రశ్నలు.

క్రత్యక్ష నిదర్శనం.

మీ స్వీక్త కథనంలోని అయిదు ప్రశ్నలకు సరికములు చేసిన సమాచారే వ్యాసి స్వీక్తకథన సమాపంపుటకు రు 1-5-0. సరి ఫలితం నెలలవారీ రు 1-8-0.

శ్రీ సరస్వతీ జోతిమాలయం.

నేమాని సో మేళంకర్మ జేవాలయంద్రి,

కా. నా. ద

నకలు మందులను చూచి మోసపోకుడు.
40 సం||లుగా ప్రఖ్యాతి జేసినది. కేవలము బాధసాధని.

అమృతాంజనము



అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము.

తలనొప్పుల నూనూను, వాయుపోటులను బాపును పొన్నపు నొప్పుల బారడోలును, పొట్ల పొగొట్టును, బెణుగుల భేదించును, వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును, దురదను తొలగించును.

అమృతాంజనము డిపో,

మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా.

మదకాధియేటర్లు, లిమిటెడ్, కలకత్తా వారి రాణి - ప్రమీల త్వరలో వచ్చుచున్నది.

తేది ఎదురుచూడుడు!!

త్వరలో తప్పక ప్రదర్శింపబడును.

తేది ఎదురుచూడుడు!!

ది న్యూటా కీ విక్టర్ పాలస్, నెల్లూరు.

ముద్దులొలుకు క్రొత్త హాలులో

కలకత్తా లకోరా ఫిలిం కార్పొరేషన్ వారిచే తయారుచేయబడిన తెనుగులో మాట్లాడే గొప్ప ఫిలిం

SATI-ANASUYA

శీ స తీ అ న సూ య శీ

త్వరలో ప్రదర్శింపబడును.

నీతిదాయకమగు కథ!

కథకు కథలు తెచ్చిన నటులు!!

తుంగల చలపతిరావు

యస్. పి. లక్ష్మణస్వామి.

యం. గోపాలరావు.

యస్. కృష్ణమాచారి.

మిస్. డి. కోటిరత్నం

డి. లీలాకుమారి.

డి. మెకుబాయి.

రంగపుష్ప చిత్ర

నేత్ర పర్వ మొనర్చు చక్కని దృశ్యములు!

హాయిగొల్పుపాటలు!

అమృతబింద వులవంటి మాటలు!

యస్. అహమ్మద్ ఖాన్,

ప్రాప్రయిటరు.



మొదలగు పేరుపొందిన నటులు ఇందు పాల్గొనియున్నారు.

మృదుమధురమగు పాటలు!

కోకిల గానమును ధిక్కరించు గానము!

జి. బాబు రావు,

మేనేజరు.